

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

HÖG

GRUNDLAGD AV

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

FRITHIOF HELLBERG

SONDAGEN DEN 11 JUNI 1922.

HUVUDREDAKTÖR:
ERNST HÖGMAN.

ANDRE REDAKTÖR:
EBBA THEORIN.

SCENISK SOMMAR I STOCKHOLM

Upptill t. v.: Ann-Sofi Norin och Gösta Ekman i "Den javanesiska dockan" på Djurgårdsteatern. T. h. Naima Wifstrand i Karl Gerhards sommarrevy på Folkteatern. Nertill fr. v.: Maja Cassel i Norlanderrevyn på Kristallsalongen; Tollie Zellman och Nils Arehn i "Nu kommer Madame" på Blanche-teatern. (Almberg & Preinitz foto.)

Se vidare under rubriken "Kvällar på parkett", sid. 583.

EN FLICKPENSION I STOCKHOLM

FÖR FEMTIO ÅR SEDAN. FÖR IDUN AV GURLI LINDER

Frövi.

Eka.

III. SKOL- OCH GUVERNANTSTIDEN.

(Forts. fr. nr 21.)

SOM NÄMNDES I FÖREGÅENDE KAPITEL genomgick Fredrique Unge Wallinska skolan och erhöi sålunda den bästa underbyggnad som den tiden stod till buds. Utom att det gick mycket bra för henne, med studierna, erbjöd emellertid vistelsen i Stockholm henne föga glädje. Hon var inackorderad hos en gammal fröken af Donner, och hade egentligen inga tillfällen till förströelse varken inom- eller utomhus. Till och med ett så enkelt nöje som att utan förkläde promenera över Norrbro ansågs ju på den ti-

och driftige Jöran Ulrich Schröderheim och hans maka, Charlotta Westman, tillhörande den berömda bryggarsläkten — utvecklades stor gästfrihet och fördes ett glatt och förfint umgängesliv.

Om Fredrique Unges skolstudier föreligger än i dag ett vittnesbörd, i form av en liten bok med följande tillägnan:

Premium för Valförhållande
åt
FREDRIQUE UNGE

grundadt på alltid ådagalagd sedighet, berömlig skicklighet, förenad med god flit och utmärkt ordentlighet, som beredt samteliga hennes Lärares synnerliga tillfredsställelse och äfven nu i den stund, då Fredrique lemna skolan, tilldela henne Kamraters odelade aktning, kärlek och saknad.

Stockholm den 30 April 1830.
å Skolans vägnar
vänskapsfullt

C. Linnell. Claës Schwartz.

Å nästa sida fortsätter föreståndarinnan, Carolina Linnell, med Wallins dikt *Tidens värde*, vars första strof lyder:

Pengar kan du mista,
Pengar återfå.
Lägga i din kista
Och förvara så.
Ack, men tiden, tiden,
När den är förliden,
Kommer ej igen;
Intet slags insegel,
Icke läs och regel,
Mäktar hålla den.

Biskop Wallin hade sedan egenhändigt undertecknat dikten.

Överste Carl Tuné.

Fredrique Unge stod nu, vid sexton års ålder, inför nödvändigheten att förränta det erhållna kunskapskapitalet och själv förtjäna sitt bröd. Det föll av sig själv att hon av de tre yrken som stod dåtidens unga familjeflickor till buds: husmamsellens, sömmerskans och guvernantens, skulle välja det sistnämnda.

Det sista året hos fröken af Donner hade Fredrique Unge haft en synnerligen trevlig kamrat, nämligen en ung löjtnant, Alfred Fredenberg. Man skulle ju förmoda, att husvärmens även här medfört ett ofta vanligt resultat. Så tycks dock ej ha varit förhållandet; men bekantskapen grep så till vida in i den unga flickans liv, att när familjen Fredenberg

Major Gustaf Fredenberg.

den opassande för en ung flicka. Hennes livligaste minne från denna inackordering var det av en för ett uppväxande flickebarn alltför knapp kost: ett franskt bröd och en kopp mjölk på morgonen, på vilket hon skulle stå sig ända till middagen, som kunde bestå av exempelvis kokt strömming och en tunn saft-soppa. Hennes gladaste stunder voro när hon hos sin morbrors, kommandörkapten Elfving, fick äta sig riktigt mätt. Och så hade hon ferierna, dock endast två veckor vid jul och en månad under sommaren, på det älskade Rosersberg — "gå vart man vill är detta ställe ett Eden", skriver en gång hennes mor — och där hon hade tillfälle till ett livligt umgänge både inom slottsområdet och i trakten däromkring. Särskilt hos prostens — den begåvade

Beata Elisabeth Fredenberg, f. Malmerfelt.

såg sig om efter en guvernant, sonen-löjtnanten rekommenderade denna sin goda väninna. På så sätt kom hon till det stora Fredenberg-ska hemmet på den historiska Eka gård i Uppland, där Gustaf Wasas moder var född. Där levdes ett typiskt svenskt herrgårdsliv, så som det då ännu förekom runtom i vårt land, och som i sin lyckligt avvägda blandning av storvulnhet och förfining gjort en lika säregen som ståtlig insats i vår materiella och andliga odling. Godsherrn, major Carl Gustaf Fredenberg, som varit med om finska kriget 1808 samt fälttågen i Tyskland 1813 och mot Norge 1814 och innehade medalj för tapperhet i fält, hade från dessa tider mycket att förtälja för den stora barnskaran: fem flickor och fyra pojkar. Till denna skara kan

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: kl. 10—4 Expeditionen: kl. 9—5
Riks 1646. At. Norr 9803 Riks 1646. At. Norr 6147
Red. Högman: kl. 11—1 Annonkont.: kl. 9—5
Riks 8660. At. Norr 402 Riks 1646. At. Norr 6147

Iduns prenumerationspris 1922:

Idun A, vanl. uppl. med julnummer:	Kr. 15:—	Idun B, praktuppl. med julnummer:	Kr. 19:50
Helt år	" 8:—	Helt år	" 10:—
Halvt år	" 4:25	Halvt år	" 5:25
Kvartal	" 1:50	Kvartal	" 2:—
Månad	"	Månad	"

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 Utländska annonser:
öre å textside. Beständ 45 öre efter text., 50 öre
pl. 20 % förh. Led. pl. å textside, 20 % förh.
o. Plattsökande 25 öre. för särsk. begärd plats.

EN RIKSDAGSKVINNA OM DET FÖRSTA ÅRET

FRÖKEN BERTHA WELLIN ÄR NÖJD MED KAMRATSKAPET I KAMMAREN.

FRÖKEN BERTHA WELLIN, HÖGERNS enda kvinnliga representant i riksdagen, är en lång, hurtig dam, i vars ansiktsdrag man tror sig se på en gång viljestyrka och humor — en sammansättning, som man för resten kanske inte så sällan finner hos sjuksköterskor. Hon är också en mycket upptagen dam. För det första är det just nu en mycket besvärlig syssla att vara riksdagsman. Härom natten, berättar hon, kom jag hem från plenum först tjugo minuter i fem, och en annan natt klockan halv fyra. Och för det andra har fröken Wellin också mycket annat att sköta. Nu i förra veckan måste hon stå mitt upp i de nordiska sjuksköterskeorganisationernas kommitterades förhandlingar i Stockholm.

Vid en liten middag, som gavs i riksdagsrestaurangen för de kommitterade, passade vi på att fråga henne hur det kändes nu framemot det första riksdagsårets slut.

— Man börjar känna sig rätt hemmastadd nu efter de gångna månaderna och tack vare, att jag suttit i stadsfullmäktige i tio års tid, var jag från början insatt i en hel del av de parlamentariska formerna. Men hade man inte på det sättet förberetts, skulle man allt ha blivit litet yr i mössan.

— Inte sant, männen i riksdagen ha alltid lyssnat särskilt intresserat, när kvinnorna talat där?

— Det är sant. Vi äro ju så nya där ännu, att de inte hunnit tröttna på oss, tilläger hon med ett litet humoristiskt leende. — Och så ha kvinnorna haft den förtjänsten som riksdagstalare, att de varit mera kortfattade. Eljes klagas, måhända med rätta, över de långa debatterna. Vad tjänar det till exem-

pel till att i fyra timmar hålla på med att debattera en fråga, vars öde redan avgjorts av medkammaren?

— Är det sant, att förslaget om kvinnors behörighet till statstjänst kanske inte hade fallit i första kammaren, om frågan hade kommit före litet tidigare på dagen, då fler voro närvarande?

— Det tror jag inte. Förslaget var nog på förhand dömt av första kammaren. Nu var det också i mitt tycke för litet utrett. Frågan om eventuella kvinnliga befattningshavares löne- och pensionsförhållanden lämnades alltjämt öppen. Men man kan inte gärna finna det formellt riktigt, att först släppa fram kvinnor till ifrågavarande befattningar på samma villkor som män och sedan, när de väl sitta där, komma och sänka deras löner. (Intervjuaren vill här inom parentes tillfoga, att man inom kommittén tydligen resonerade som så, att eventuella kvinnliga befattningshavare nog hade tålt sig med det — tjänstemännen äro sannerligen så vana nu för tiden vid lönesänkningar.)

— Jag hade ganska svårt för att fatta ståndpunkt i den frågan, fortsätter fröken Wellin. Det var först på fredagsnatten mellan kl. 12 och 3 (det var meningen frågan skulle komma upp på lördagen) jag fick tid att riktigt klara upp saken med mig själv. Och resultatet blev, att jag måste tillråda bifall till förslaget. Detta trots att det sedan gammalt finns mycket hos mig som talar mot vad förslaget innebär — första hälften av mitt anförande under debatten blev ju också närmast en motivering för avslag. Men jag anser, att utvecklingen lett oss därhän, att också de högre statstjänsterna måste

öppnas för kvinnorna. Man kan inte nu komma och säga till dem: stanna här på halva vägen.

— Är det inte bra svårt i åtskilliga frågor att fatta ståndpunkt?

— Det kan ibland vara att känna sig som i en myrstack. Gäller det en fråga, i vilken det finns både för och emot, så försvåras avgörandet av att man icke kan överblicka konsekvenserna av ett bifall eller avslag. Och ibland kan det ju vara en fråga, som man icke själv kan sätta sig in i, utan måste lita på andra, sakkunnigas omdöme — och om den ene av de sakkunniga säger ja och den andre nej och man aktar begges omdöme lika högt?

Här inskjuter en av de utländska gästerna: Men måste ni icke alltid följa partiet?

— Nej ingalunda. I stora väsentliga frågor finnes visserligen inom partiet en gemensam grundåskådning, men i en hel del frågor följer den enskilde ledamoten sin personliga uppfattning.

— Som den enda kvinnan i riksdagen från mitt parti känner jag mig ju en smula ensam, fortsätter fröken Wellin. De frisinnade ha ju två kvinnliga representanter, en i första och en i andra kammaren, och socialdemokraterna två. Men å andra sidan var jag redan tidigare från mitt arbete i partistyrelser o. d. van att sitta som ensam kvinna bland män. Och förresten ha alla våra manliga riksdagskamrater varit så synnerligen trevliga och älskvärda mot oss kvinnor i riksdagen, inte minst de män av högern, som voro mot att kvinnan skulle få komma in i riksdagen. Där har varit ett verkligt gott kamratskap. E. TH.

man säga, att också den unga guvernanten hörde. Av de fem eleverna voro nämligen två äldre än hon själv, och hon blev naturligtvis lika mycket deras kamrat och vän som deras lärarinna. I fem år stannade Fredrique Unge på Eka, och de åren torde väl ha varit hennes lyckligaste ungdomstid. Sambandet med familjen Fredenberg bröts aldrig. Och ungdomsvännen Alfred Fredenbergs dotter fick i sinom tid sin skolutbildning i den Hammarstedtska pensionen.

Fredrique Unges nästa kondition blev hos den berömde orientalist och bibelöversättaren professor Henrik Lindgren, kyrkoherde i Tierp. Det var väl både saknaden efter det hem hon lämnat och bristen på sympati mellan henne och husfrun — traditionen berättar att den senare ansåg, att den unga lärarinnans charm och intelligens väckte för stor uppmärksamhet hos hennes lärde man — som gjorde att hon stannade i detta prästhem endast två år.

Så mycket längre blev sedan vistelsen hos överste von Tunés på Frövi, där Fredrique Unge hade sitt hem i hela åtta år som en innerligt avhållen lärarinna för enda dottern, Hilda. Överste von Tuné var en krigsbuss av gamla stammen. Han hade liksom Fredenberg varit med om det bittra finska kriget, men också under Karl Johans segerrika befäl i Tyskland och Norge. Han hade dessutom tillhört den division av nordtyska armén som under Sandels' befäl med så stor framgång cernerade fästningen Maastricht och lockade konungens f. d. landsmän till ett för dem olycksdigert utfall. Man kan förstå hur alla dessa berättelser om ärorika bragder från dem som själva deltagit skulle verka tändande på unga sinnen. Hos Fredrique Unge grundlade de en livslång beundran och vördnad för Sveriges stora minnen.

Överstinnan Enny von Tuné var dotter till

till den bekante generalmajoren Axel Johan Möllerhjelm och hans maka, Brita Maria Gardell, känd som en av sin tids skönaste kvinnor.

När höga vederbörande i Stockholm fruktade revolution med anledning av den fällande dom för majestätsbrott som övergått Magnus Crusenstolpe, utnämndes Möllerhjelm till överståthållare, såsom den där skulle äga synnerlig förmåga att hålla massorna i styr. Vår tid vet väl knappast mer om Crusenstolpe än att han skrivit *Morianen* — manne för övrigt denna, säga vad man vill om sanningshalten, mycket underhållande roman läses i våra dagar? Hans politiska karriär har väl — utanför fackmännens krets — fallit i glömska. Nog av, efter att ha gått Karl Johans ärenden i tidningen Fäderneslandet gentemot den liberala oppositionen med Lars Johan Hierta och hans Aftonbladet i spetsen samt varit kungens och Magnus Brahes högst betroddes gunstling lämnades både han och tidningen åt sitt öde, då syftet med den senare ej uppnåddes. Crusenstolpe ägnade då sitt utmärkta huvud och sin spirituella penna — och även sitt ej alltför skrupulösa handhavande av sanningen — åt att hämnas. För att komma honom till livs togs då en så futtig anledning som att anklaga honom för — majestätsbrott, därför att han konstaterat, att konungen hållit statsråd en söndag, och att således regeringen, enligt Cru-

Fredrique Unge.

senstolpes obestridda logik, begått sabbatsbrott. Den fällande domen utlöste allmän förgelse även bland Crusenstolpes motståndare; men den fruktade "revolutionen" inskränkte sig till några skrånuppträden vid lövmarknaden på Stortorget, vilket emellertid föranledde en stor militär- och polisaktion. Det var detta "upplopp" som födde Karl Johans historiska yttrande: "Sabrez la canaille!" samt anekdoten att en person som sökte audiens hos konungen fick till svar: "Det är omöjligt att få tala vid Hans Majestät innan revolutionen är slut". Hur som helst förskaffade den Crusenstolpska processen Möllerhjelm överståthållarämbetet och överståthållarhuset den vackraste värdinna man där skadat och sannolikt "kommer att få skåda", som det då sades.

Under de många lärarinneåren stor Fredrique Unge i livlig brevväxling med sin mor, och några av dennas brev ha bevarats. Fru Antoinette Unge för en klar, livlig och ganska elegant penna. Men hon levde ju i en liten stilla värld — inte ens hovlivet erbjöd några stor omväxling — och det hon har att berätta rör sig om vardagslivet där. Hon förtäljer t. ex. att ångfartyget skall komma och landsätta en vit påfågel, som H. Maj:t Änkedrottningen köpt, att hon blev riktigt häpen, när fröken Stedingk kom in och bad att få låna en postilla, o. s. v. Tidens farsoter, smittkoppor och kolera, beröras ofta.

"Gud låte ingen Cholera nalkas den trackt som du bor uti", skriver hon 1853 och tillägger: "några personer har väl varit illa sjuka under sommaren här, och som vi trots haft Cholerasymthomer, men när jag frågade Archiatern (af Edholm) en gång i min enfald därom, svarade han mycket buttert: *huru skall nu Cousine få veta det, och springa med.* Detta artiga svar styrkte ännu mera min tro, men emellertid kurerade han dem allesammans".

(Forts.)

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

LÄKEMEDLET. AV RICHARD VALLNER

— NÅ, HAR DU BESLUTAT, VART du skall ta vägen i sommar? Du funderade visst ett tag på Abisko.

— Ja jag vet inte — det är ju en så lång och dyrbar resa.

Det var revisor Hallgren i Sjöassuransbolaget, som framställde frågan, och kamreren i samma bolag Gunnar Ström, som besvarade den. De hade gjort sällskap som vanligt från tjänstgöringen på middagen och hade likaledes som vanligt stannat på Gustaf Adolfs torg för att säga adjö åt varandra. Dagen var en typisk april dag med glittrande sol och vår över staden i den ena stunden och en isig nordost svepande in från saltsjön och förande med sig en fläkt av vinter i den nästa.

Just nu rådde våren, och dess ljusa skimmer låg som en reflex inte bara över Strömmens vatten och stadens gator och hus utan även över människornas ansikten, kom deras drag att föryngras och glittrade som ett leende i deras ögon.

Men Gunnar Ström gjorde en liten grimas, som om det skarpa ljuset besvärat honom, och tonen i hans röst hade just ingenting av vårens glädje, då han tillade:

— De där semesterresorna drar ju jämt så mycket pengar — det vore visst nästan bäst att stanna hemma.

— Ja det är en dyrbar historia, sade revisorn; men det går ju an för dig, som är ensam, värre är det för den, som har familj. Tänk bara, vad biljetterna till några stycken ungar kostar... Nå, se där har jag mitt åkdon.

Han hoppade upp i en spårvagn för att fara till sitt hem på Östermalm, och Ström fortsatte till fots över torget och via Drottninggatan till sin ungarbostad i Vasastaden. Han gick med raska, nästan nervöst brådskande steg, som om han varit angelägen att inte komma för sent till något viktigt mål. Hans blick gled över affärernas skyltar och de i fönstren utlagda varorna på ett så förstrött vis, att han inte hade en aning om, vad han såg, och ofta hände det, att han mötte bekanta, som efteråt försäkrade, att han sett rakt på dem utan att hälsa, medan han i själva verket inte alls var medveten om att ha sett dem.

På samma sätt hade han nu i tjuguar vandrat denna samma väg vid samma tid varje dag, alltid med samma brådskande gång och samma spända uttryck i sitt ansikte. Och alltid med samma mål: att komma hem till sitt rum och sätta sig att läsa tidningen en timme, tills det var lagom att gå ut och äta middag. Trehundra — eller med borträknande av semestermånaden 270 gånger om året i tjuguar, det blev 5400 gånger! Borde han inte då ha hunnit bli så van vid den där tidningsläsningen, att han inte längre hade så bråttom till den?

Eller väntade han på något annat, och i så fall på vad? Visste han det själv? Var det kanske bara en inre oro, som skyndade på hans steg, en allmän känsla av otillfredsställelse med det närvarande och en längtan, att något nytt skulle hända, något som bragte en förändring i hans liv?

En tid — för länge sedan — hade han väl i alla händelser hoppats på något dylikt, på det ovanliga, det oväntade, som helt plötsligt skulle träda honom till mötes och rycka honom loss från den enformiga vardagsvärld, där han hamnat. Men åren hade gått, och

förändringen hade aldrig kommit. Om något oväntat inträffat, så hade det åtminstone inte varit av det slag, som han drömt sig. Det hade mest varit bekymmer av olika slag för hans anhöriga. Än var det en bror, som satt sig i skulder och måste räddas från konkurs, än var det en sväger, som vårdslösat sina affärer och endast genom ett snabbt ingripande kunde räddas från skandal, än en syster, som drabbats av en långvarig sjukdom och måste ha vila och läkarevård. Och alltid var det Gunnar Ström, ungarbostaden med sin säkra tjänstemannalön, som fick lov att gå emellan och spela den räddande ängeln.

Kanske ha en stor del människor åtskilliga sådana hjälpbehövande i sin omgivning, fastän bara några få lägga särskilt märke till dem och ännu färre anse sig förpliktade att taga sig an deras sak. Ström hörde till dem, som både se och känna sig nödsakade att taga på sig andras bördor. Det var en medfödd egenskap hos honom, liksom förmågan att tjäna pengar, att tjusa kvinnor, att göra sig en karriär i politiken är det hos andra. Måhända hade han knokat ibland, opponerat sig mot ödets egendomliga benägenhet att oupphörligt ställa till med trassel och svårigheter just bland hans närmaste, och måhända hade han också sagt sig själv, att han nu fått nog av bekymmer för andra och ville leva sitt eget liv. Men nästa gång, då någon ny olycka inträffat i hans omgivning, hade han i alla fall inte kunnat undgå att se det och att, sin natur trogen, lägga sig i en affär, som ju strängt taget inte borde angått honom.

Och nu var han 43 år och hade grå stänk i håret, och häromdagen hade en ung nykomling på kontoret, med vilken han lagt bort titlarna, undrat, om han skulle säga farbror. För 5400:de gången vandrade han sin Drottninggata hem, alltså med samma oroliga steg — och alltså för att läsa sin tidning före middagen.

Det vill säga, en viss ändring i hans förhållanden hade ju verkligen inträffat förra hösten: kamrertjänsten i bolaget, där han var anställd, hade blivit ledig, och han hade fått övertaga platsen och samtidigt en löneförhöjning på ett par tusen om året. Sina ökade inkomster hade han använt till att slutföra en skuld, som han iklätt sig för en bror för något år sedan, och då en vänlig slump fogat det så, att ingen ny olycka under tiden tillstött i släkten, hade han dessutom kunnat sätta in några hundra på banken. På det hela taget borde han ju sålunda kunnat anses ha en ganska god ekonomi, och det var nog inte utan, att mer än en av hans bekanta tyckte sig ha skäl att avundas honom hans ställning i världen.

Och dock var uttrycket i hans ansikte alltså jämt lika spänt och hans gång lika orolig — ja, om det nu var det stimulerande vårvädrets skull, eller vad det eljest kunde bero på, aldrig hade i själva verket hans oro och otillfredsställelse varit större än under den senaste tiden och speciellt just i dag. Kamrertjänstens ord: — det går väl an för dig som är ensam, följde honom, under det att han nästan halvspringande passerade Fredsgatan och svängde in på Drottninggatan, och han tänkte förargad:

Javisst — men varför är jag ensam? Jo helt enkelt därför, att jag inte haft råd att gifta mig — för att jag ständigt varit omgiven av så mycket bekymmer och olyckor.

Om jag inte haft så många hjälplösa att ta hand om, så kunde jag också haft hustru och barn och kanske ändock varit bättre ekonomiskt situerad, än jag nu är.

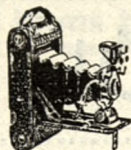
Han såg förlovade par med strålände ögon exponera sin unga lycka för världen, äkta makar kommo arm i arm, omgivna av en skara muntra och stojande barn, breda och självsäkra grosshandlare och direktörer vräkte sig i de framrusande bilerna med ett uttryck, som om jorden vore deras. Världen var full av belåtna människor, som njöto i fulla drag var och en på sitt särskilda vis av denna skimrande vårdags behag. Han ensam vandrade sin enformiga gång från denna tjänstgöring, som han aldrig kunnat betrakta annat än som ett tvång, till det trista ungarlarummet, som han aldrig lärt sig betrakta som ett hem. Så hade han vandrat i tjuguar och så skulle han fortsätta — hur länge? Kanske till livets slut?

Denna tanke kom honom att rysa av obehag. Han måste skynda sig att spara, så att han bleve i stånd att åstadkomma en förändring, medan det ännu var tid... Tid — ja var det ännu tid — det var frågan. Han var 43 år nu. Fyrtiotre år — brukade inte det anses som medelåldern? Det ville med andra ord säga: ungdomstiden, glädjens, njutningens, illusionernas tid var förbi, och kvar stod den kalla reflexionens, eftertankens nyktra och poesilösa tid.

Hur fort hade inte de senaste 13 åren gått. Han mindes, som om det varit i går, den dag, då han fyllde 30 år: precis som i dag hade han gått från sin tjänstgöring precis samma väg upp till samma rum och tyckt, att det var märkvärdigt, vad tiden gick och vad han började bli gammal. Vart hade de mellanliggande åren tagit vägen? Försvunnit som steg i sanden under denna dagliga vandring fram och åter mellan kontoret och bostaden. På samma sätt skulle väl ytterligare tretton år försvinna — och sedan — sedan var det väl ingenting annat än ålderdomen, det gradvisa avtynandet kvar. Tills slutet äntligen kom på ett trist och bedrövt liv.

Under dylika tankar hade han hunnit fram till bostaden, och uppkommen på sitt rum satte han sig som vanligt vid skrivbordet för att läsa tidningen. Den första notis, han fick ögonen på, meddelade, att en av hans f. d. skolkamrater, född samma år som han själv, utnämnts till direktör för ett av landets största bolag. Ström kom mycket väl ihåg honom: en flitig betygläsare, men för övrigt tämligen medelmåttigt utrustad på intelligensens vägnar. Och den var nu stor bolagsdirektör, medan han själv sprang som enkel tjänsteman i ett annat bolag.

Han kastade tidningen och började promenera i rummet. — Fyrtiotre år — då borde man ha nått kulmen i livet. Då borde man ha hunnit till toppen av sin bana, ha hunnit förskaffa sig allt, vad tillvaron ägde av gott och eftersträvanvärt. Och han — han hade ännu inte hunnit förvärva något alls. Hans inkomster hade ökats litet under senaste året — men hur mycket hade han hunnit spara under tiden? Femhundra kronor utöver de 700, som han avbetalat på den gamla skulden. Inalles alltså 1200 kronor. Om det fortginge på samma sätt, skulle han om tjuguar ha 24000 kronor eller med ränta kanske några tusen till. Om tjuguar — då var han en orkeslös gubbe, färdig att stiga i graven...

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRÅNKALLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

IDUNS FÖLJETONG. ESTER. EN NUTIDSROMAN

AV ELISABETH HÖGSTRÖM-LÖFBERG.

(Forts.)

NÄR FEM MINUTER VORO GÅNGNA, hade Ester hunnit konstatera att denne senator inom sitt brakande skjortbröst var ett uttröskat ax, och det var henne ett fullständigt lidande att lyssna till hans röst, vilken, ursprungligen klanglös och spröd, genom det myckna talandet i lokaler med tjock luft och dålig akustik, utvecklats till att låta som kom den ur en grammofofontratt i stället för ur en mänsklig strupe. Men på samma gång rådde intet tvivel om att P. A. Hedborg var en framgångsrik folktalare. Hans parlamentariska svada arbetade som ett mjukt och outtröttligt radérgummi och utplånade en efter en av åhörarens invändningar. I sanning — han var tidens man, den det var långt ifrån otroligt att de politiska börsnoteringarnas vägsvall skulle lyfta ännu högre.

Men när han äntligen bestämde sig för att sluta, rusade plötsligt all Esters blod till huvudet, och hon trodde ej sina ögon, då hon bland de frenetiskt applåderande händerna också såg Tords. Att han av övertygelse skulle hylla en dylik framställning var ju absolut omöjligt, men var han då så beroende av sina medarbetare, att han ej vågade låta bli?

Nästa talare var en ung, magerlagd gju-tare, som blickade helt hotfullt fram un-

der luggen. »Om det nu här ska' talas om tidens skuggsidor, så finns det då en som är större än alla andra ihop, och det är den samhällets skriande smutspöl, som kallas militarismen, och den, som inte ville vara med (— front mot kyrkoherden) och befria arbetarklassen därifrån, den har ingenting på en sådan här samlingsstund att göra.»

Därmed satte han sig ned, medan nere i salen ropades bravo och stampades och mumlades så livaktigt, att högkvarteret framme vid bordet syntes helt rådvillt. Varken Hedborgs skelande betänksamhet eller Tords plågade uttryck, undgick Ester, men innan någon hunnit fatta ståndpunkt, ljöd nerifrån dörren en dämpad, men klar och lugn stämma: »Ordförande!»

»Förman Barr har ordet.»

»Eftersom vi äro inne på skuggsidorna», sade han, »skulle jag i stället vilja komma med en liten självran sakning för vårt partis räkning. Är det inte så att vi äro något för tvärsäkra i vår offensiv och egentligen inte på långt när i ordning att börja den? Det, som nu så ljudeligt tutas i trumpet, är det väl annat än: Jag, jag! Synas! Komma fram!»

Som Ester satt föll en lampas sken snett över den talandes ansikte. Det var varken fult eller vackert, litet tvärhugget i drag

och mycket bestämt, och hans stilla grå blick tycktes se långt bortom de församlade och bortom rimfrostbjörkarna och slagg-högarna utanför, när han fortsatte:

»Sällan ge vi oss tid att tänka efter om vi äro rättvisa i våra domar, eller om det är en så ädel och eftersträvansvärd uppgift att gå omkring och klubba sönder värden utan att ha några nya att sätta i stället. Jämt tala vi om åskväder, som ska 'rensa luften' och det är en ståtlig syn att se de gamla, murkna kåkarna brinna, men var ha vi tak över huvudet åt alla, som bli husvilla? Och det, som vi sträcka oss efter, sammanfaller det inte alltför mycket med våra fienders Mammonsdykan? Vi som de, vilje leva vårt liv i andra hand, låta andra kvinnor tvätta våra kläder, äta den mat, som smakar bäst och värma oss vid brador, till vilka vi själva sluppit hugga veden. Nej, låt oss lämna penningkistorna åt de giriga, och ta en stav i vår hand och sandaler på våra fötter och så gå ut och söka sanningen om oss själva! Den är inte omöjlig att finna, man får bara inte avskräcka sig av paradoxer, utan räkna med att det också finnes demokratiska fördomar, och att det givs auktoriteter, som frigör också!» —

Hade publiken fullt förstått innebörden av det sagda, hade det säkert blivit nya

Och vem visste för övrigt, hur länge han finge leva till? Han kunde ju dö vilken dag som helst — hans hjärta hade ju aldrig varit vidare starkt. Eller han kunde drabbas av en sjukdom, som gjorde honom oduglig till vidare arbete! Vad skulle han då ta sig till? Framsläpa sitt liv på en liten pension, som nätt och jämnt skulle förslå till det nödvändigaste, en börda för sig själv och andra. O Gud, vilken framtid — och detta efter att aldrig ha levat livet!

Han stannade framför spegeln och stirrade på sin bild. Dessa djupa rynkor vid näsroten upp mot ögonen — var det inte ålderdomens tydliga tecken. Och den grå testen där i hans hår — och där ännu en — och där en — —. Det skimrade för hans ögon — hela hans huvud lyste grått — ansiktet var rynkigt och gulnat... Han var en gammal, vissnad man — och förbi — för alltid förbi var hans ungdom — lyckans, glädjens, njutningens tid. Utom sig av ångest och upphetsning rusade han bort och kastade sig i soffan och dolde ansiktet i sina händer. — Förbi! Aldrig hade han levat, och aldrig skulle han leva. Aldrig skulle han smaka lyckan att sluta en älskad kvinna i sin famn — att smekas av mjuka, spåda barnahänder — att sitta till bords i sitt eget hem i kretsen av familj och goda vänner. Livet — det varma rika livet med alla dess tusen fröjder och njutningar hade glidit förbi honom, och arm och vanmäktig låg han här och sträckte sina armar efter det förlorade. Förbi — för alltid förbi...

Det ringde på dörren, först svagt som av någon, som var rädd för att störa, så starkare och starkare som av en pockande fordringsägare — eller kanske också av någon i nöd. Ström reste sig upp, och då han tog händerna från ansiktet, brände något vått i ögonvrån och gled ner för hans kind.

Utanför stod en liten kvinna med blekt ansikte och trötta, nervösa drag. Det var hans syster Berta, gift med en järnvägstjänsteman och mor till ett halvt dussin barn i uppväxt-åren.

— Är det du — stig in! sade Ström. Det är väl ingenting som hänt?

Och han visste i samma ögonblick, att något, som han måste ta hand om, hade hänt.

Systemen hade stigit in och stod strax innanför dörren i rummet med hatten och handskarna på, och hela den lilla, magra gestalten uttryckte ett bittert trots.

— Ingenting annat än, att Ludvig tagit pengar ur kassan och antagligen blir häktad i morgon.

Ström stod mitt i rummet, och hans ansikte var lika blekt som hennes.

— Hur mycket?

— Tolvhundra kronor. Han hade lämnat in ansökan om ett lån i en bank, och så lånade han ur kassans tills vidare. Men banken nekade — och i morgon middag blir det inventering.

Ström kände en häftig vrede rinna upp i sitt hjärta. Denne man — vad var det för synd om honom? Vid 25 år hade han sprungit och gift sig, skaffat sig ungar, nästan en om året, levat omgiven av hustru, som skänkt honom sin kärlek och sina omsorger, av barnjoller — och skratt, av all den värme och rikedom, som bor i ett hem. Och när inkomsterna inte räckte till, så var det bara att låta andra betala — eller ta ur kassan. Ett trassligt liv — men liv i alla fall. Men han, Gunnar Ström, den avundade, som hade det så bra — ingen annan än sig själv att tänka på — han var redan en gammal man och hade inte levat alls, för att han måst bekymra sig så mycket för andra. Och nu skulle han betala igen — betala för en annans liv.

— Ja det är ju ett bekvämt sätt att skaffa

pengar, sade han hårt: stjäla och låta andra betala.

Systemen började gråta.

— Jag vet ju, att du fått hjälpa så mycket förut — och det är illa av Ludvig att ta ur kassan, men det är omöjligt att få den lilla lönen att räcka till åt alla barnen — och du är ju ensam, och det finns ingen annan att vända sig till.

Ja jag är ensam — därför att jag inte haft råd att skaffa mig ett halvt dussin barn! tänkte Ström bittert. Systemens tårar irriterade honom. Det var så lätt att ta till gråten, så snart man ställt sig i ledsamheter, och vänta att andra skulle hjälpa en ur klämman.

Han hade gått och satt sig i soffan, men då han kom att tänka på, att systemen stod, steg han upp igen och sade i sträv, en smula butter ton, under det han tog fram sin plånbok: — Vad tjänar det till att gråta — inte blir det bättre för det. Här är ett par hundralappar så länge, och säg Ludvig, att han skall få resten i morgon, så snart jag hunnit skaffa på banken.

Och då systemen började utgjuta sig i tack-sägelser, avbröt han henne otåligt:

— Ja bry dig inte om att tacka, utan gå hem nu och sköt om din man och alla dina ungar.

Han följde henne ut i tamburen, och när dörren slagit igen efter henne, vände han tillbaka in i rummet och stod en stund mitt på golvet med en frånvarande min. Det ena av de båda fönstren stod öppet, och den vita trädgården fläktade för värvinden, under det en nyväckt fluga muntert surrade mot rutan.

Ström gick och släppte ut flugan; därpå satte han sig i skrivstolen. All den hets och oro, som under senaste tiden bränt hans hjärta, hade försvunnit, och hans ansikte uttryckte blott ett något tankspritt lugn.

BLUS BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT- & FÄRGERI AB + GÖTEBORG

Salubrin omslag
giva
lagda enligt bruksanvisningen
överraskande effekt

stampningar av allt annat än bifallande natur. Nu inskränkte man sig till att betrakta honom med ovljans blickar och på ett par håll föraktligt fnissa till.

Vad kunde detta vara för en människa? Han var klädd som en arbetare, utan krage och med grova skor och en grå sportmössa, och hans händer buro tydliga märken av hårda dagsverken, men hans ord och blick hade ju varit en siares.

Något vidare inlägg blev ej av, och snart befunno sig Tord och Ester på hemväg. De gjorde sig ingen brådska, ty det var ljuvligt att andas den rena vinterluften efter kvalmet därinne. Lågt över synranden stod en stjärna, och från smedjan hördes hammaren gå taktfast och jämn som en kraftig, feberfri puls.

Ester första fråga gällde naturligtvis Barr, och Tord svarade, men ej på långt när så entusiastiskt som hon väntat:

»Jo, han är född under Brostanäs och bor nu med sin gamla mor i den lilla stugan ovanför kraftstationen. Sin bana började han i tolvårsåldern, som springpojke på kontoret, kom sedan över till det elektriska där han snart visade sig vara på rätt plats och är nu förman där. För några år sedan sades det, att disponenten erbjudit sig hjälpa honom igenom en teknisk skola, blott han ögonblickligen trädde ut ur fackföreningen, men Barr begagnade ej tillfället. Däremot har han visst flera år gått nere hos kyrkoherde Svedmark och fått undervisning i allmänna ämnen. Givetvis är han alldeles ovanligt begåvad, och beskyllningen att vara en förädare mot sin klass, har han ju gendrivit med bl. a. avvisandet av den nämnda hjälpen, men jag befarar ändå att hans mellanställning mellan chefer och kamrater börjat sätta sin prägel på hans tänkesätt, och kan ej hjälpa att jag i hans frågor ofta finner försåtliga bakhåll.» —

Den enda resande gäst, som brukade hälsa på hos Eliassons, var en av Gabrielles sjukvårdskamrater, vilken tillsammans med en kompanjon nu hade ett litet vilohem i grannstaden, och som hette Anna Lovén. Hon kom ganska ofta ut över söndagarne, alltid med sin lilla runda person halvt gömd i skjutsen av blompaket och chokolad — och wienerbrödpåsar. Hon var annars alltigenom av den sortens människor, som i sin beskäftighet emellanåt komma att erbjuda sig visa blinda i bilderböcker och bjuda vegetarianer på rostbiff, utan att det minsta låta sig förbluffas. När Ester vid hennes första besök sedan sin ankomst kom ner i salen till middagen, sprang syster Anna tvärs över golvet och grep båda hennes händer ropande: — »Fröken Lyckhammer — från Dalarna — läser med barnen — så roligt, så riktigt roligt!»

Det var Ester omöjligt att avhålla sig från att svara: »Ja, det är verkligen roligt, både att vara från Dalarna och att läsa med barn.»

Hennes övriga bidrag till resonemanget voro, särskilt när Tord var adressaten, av ungefär följande beskaffenhet: Jo, nog kan korpen någon enstaka gång vara vit det kan han visst det, d. v. s. om han råkat flyga emot en kritad vägg. Det är verkligen inte att undra på att kompanjonen så ofta ger henne ledigt, ty hur skall hon inte verka på patienterna, tänkte Ester,

och grep vanvördigt en bok, medan Gabrielle och syster Anna kollationerade sina stockholmsminnen.

Och dock var detta en sann njutning jämfört med de kvällar P. A. Hedborg uppenbarade sig och blev kvarbedd till teet. Han hade ett visst beskyddande sätt

FLOTTAREN.

*Nu har Mästar'ns blanka skiva klivit högt och
blivit varm*

*nu spännas alla senor, alla muskler i min arm,
nu fröjdas jag och hakens många furstar.*

*Nu sjunga älvens forsar och mitt hjärtas röda
blad,*

*nu vaggar jag min näverkunt till handelsman-
nens bod*

och packar den med fläsk och snus och vurstar.

*Så gångar jag till kojan, som med bred och
präktig brisk**

*har stått och väntat årslångt på mitt granris
och min disk*

och doftar skönt av kolbullsos och stekar.

*Så spåntar jag en torrvedskubb och sätter ko-
karn på*

*och visslar på en liten stump, som bara två
förstå,*

men som är släkt med tjäderspel och lekar.

*Se'n äter jag och somnar vid min torrveds-
brasas glöd,*

*och kajsömn, den ger krafter mer än bagar'ns
dyra bröd*

och hemmets bruna, torkstugrökta skinka.

*Så vaktar jag i veckotal vid forsens vita stup
och plöjer väg för stockarna till fårans stygga
djup,*

där tusen leda flottardödar vinka.

*Och till slut så kommer dagen, då den sista
stocken far,*

*med hake och med näverkunt jag också efter
drar,*

det är den allra ljuvligaste färden.

*Nu vankas lön för mödorna ur flottningsche-
fens hand,*

*jag känner mig som kommen till de saliggjor-
des land,*

där allt är långt förmer än denna världen.

*Men det händer icke sällan, att det tynger i
min häg;*

*det är mig som i stockars gång det någon
mening låg;*

som om där många frågors svar sig blotta.

*Det är, som var vi människor blott stockar på
en älv,*

*jag sett så mången märkt och stött, som minnt
mig om mig själv,*

och då blir det så underligt att flotta.

*Men nu struntar jag i sådant, för jag kom-
mer ingen vart,*

*och fara är, att grubblar jag, så blir mig all-
ting svart,*

jag kan rent av mitt hela liv förstöra.

*Nu fara mina tankar hem till min och hennes
trakt,*

*nu gångar jag till sockenbyn vid stöveljärnens
takt,*

för jag har pengar nog till bröllopsgöra.

Hedemora våren 1922.

PAUL LUNDH.

* Brisk (prov.) = brits.

emot Tord, som kom harmen inom Ester att koka, och Gabrielle klappade han på axeln och sade: »Doktorinnan är duktig, hon, det är säkert, det! Sätt värde på din hustru, brukar jag säga åt Tord — ja det brukar jag!»

En gång när han sent omsider brutit upp, och Tord erbjudit sig att följa honom på väg, gick Ester efter Gabrielle in i sovrummet, på vars fönsterbord det stod en stor korg, i vilken barnen varje aften lade de plagg som under dagen gått sönder eller förlorat knappar.

»Gabrielle», sade hon, »vad tycker du egentligen om den här fabrikören?»

»Jo, det skall jag säga dig», sade doktorinnan mycket lugnt, i det hon med blicken följde sin långa ullgarnsända genom Tages strumpa, — »jag tycker, han är dum och tarvlig och äter som en gris!» —

Vackra, flitiga Gabrielle, är du kanske varken en madonna eller en ekosjäl, utan bara klok, klokare än alla vi andra tillsammans! var Ester Lyckhammers tanke, innan hon somnade.

*

IX. EDVIN BARR.

Kort efter diskussionsaftonen gjorde Ester Edvin Barrs bekantskap och få dagar senare ringde han upp och frågade om hon vore villig ge honom lektioner i engelska. Ester svarade utan betänkande ja, och hennes förmodan att dessa timmar nog skulle ge en uppfriskande behållning, besannades fullkomligt. De lånade varandra böcker och gjorde en skidtur och en rundvandring i brukets arbetslokaler, men trots Edvins ganska tydliga inviter, kom Ester sig ej för att bedja honom stanna kvar något efter lektionerna — hon hade en oklar känsla av att varken Tord eller Gabrielle skulle tycka om det.

Men en eftermiddag, då himlen hängde blygrå och tung och Ester ej kunde värja sig för en beklämmande förnimmelse av ensamhet — Tord hade kvällen förut farit ut i sjukbesök långt bort i obygd och var ej kommen tillbaka, och Gabrielle och de stora barnen voro i en granngård och manglade — frågade hon vänligt: »Har ni inte lust att stanna och prata en stund?»

Hon drog ned rullgardinerna, tände lampen och satte fram en skål med nötter på bordet framför soffan, men Barr förblev stående framme vid skrivbordet framför Esters fuchsia, som, översållad med purpurdroppiga blommor, verkligen var en ögonfröjd.

»Den här har kommit mig att svara Guds fred, yxskaft! ett par gånger under er lektion idag», sade han, »jag är nämligen så hemskt förtjust i blommor, så jag begriper då inte folk, som kan leva alldeles utan! Så långt jag minns tillbaka, har också mor, trots allt sitt slit och strävande, haft några pelargonier och toffelblomster i fönsterna.»

Det drog ett så förskönande vekt leende över hans ansikte, när han nämnde modern att Ester blev helt varm om hjärtat därvid. — Nästa ögonblick fick han under en anteckningsbok se hennes Nya testamentet och frågade synbart angenämt överraskad: »Läser fröken mycket i bibeln?»

(Forts.)

BECKERS Maltinktur och Malpapper

Osvikligt skyddsmedel mot mal.
De hålla ärligt vad de lova.

A.-B. WILH. BECKER - STOCKHOLM

EN KURS I BARNAVÅRD

FÖR IDUN AV DR ARTHUR FÜRSTENBERG

(Forts.)

Sanningen om spädbarnets tandsjukdomar.

»DET ÄR BARA ONT FÖR TÄNDER», lyder de gamlas råd till de unga mödrarne och så försummas tiden, när verklig bot kunde erhållas för de ådragna sjukdomarna. Jag vågar säga, att jag sett sjukdomar i så gott som alla kroppens organ, vilka uppgivits bero på tänderna och att jag sett massor av barn gå under i svåra tarmsjukdomar, där ingenting i början åtgjorts mot sjukdomen, därför att »dom sa», att det var ont för tänder» och att det, när läkare söktes, intet var att göra för att rädda barnens liv.

Nu är emellertid saken den, att tandsprickningen är en fullkomligt fysiologisk företeelse, som icke framkallar några sjukdomar. Detta är förhållandet, när frågan gäller friska barn och hos vilka tänderna i allmänhet framkomma i bestämda grupper och vid bestämda åldersperioder. Ett annat förhållande äger rum, när det är fråga om sjuka barn, hos vilka tandsprickningen mången gång är försenad och oregebunden.

De olika tändernas genombrotts-tid.

Först då några ord om tidpunkten för de olika tändernas genombrott! Men det kanske är nödvändigt meddela, att mjölk-tändernas antal är 20, alltså 10 i varje käk eller 4 framtänder, 2 hörntänder och 4 enkla kindtänder.

De första tänder, som visa sig, bruka vara de mellersta framtänderna i underkåken och detta vid 5 à 6 månaders ålder; sedan dessa framkommit, dröjer det ett par månader, innan nästa grupp bryter igenom tandköttet och det blir de fyra framtänderna i överkåken. Nu kommer åter ett uppehåll på några månader, innan ungefär samtidigt underkåkens yttre framtänder och den första kindtanden å var sida och i var käk bryta fram. Sedan ånyo flera månader gått till ända, komma de av allmänheten så fruktade hörntänderna, även kallade ögotänder. Detta brukar ske, när barnen äro cirka 20 månader gamla. Först ett stycke in i tredje levnadsåret bruka de bortersta kindtänderna visa sig, varefter alla mjölk-tänderna äro framsprungna.

Naturligtvis är denna ordningsföljd och tidpunkten för de olika gruppernas genombrott alls icke fullt regelbunden utan förekomma många avvikelser både i ena och andra hänseendet även hos friska barn; hos de sjuka är, som sagt, avvikelserna och förseningen regel.

När barnet hunnit till 4 år, bryta de första varaktiga tänderna fram, nämligen den första dubbla kindtanden å var sida och i var käk, varefter, när barnen uppnått 5 à 6 år, mjölk-tänderna börja att falla bort och giva plats för motsvarande varaktiga tänder. I allmänhet kan man säga, att mjölk-tänderna falla och ersättas av de varaktiga tänderna i samma ordning, som de kommit. Först vid fullvuxen ålder är hela tandsprickningen färdig i och med visdomständernas genombrott.

Vilka äro nu de sjukdomar eller sjukdomssymptom, som vanligast ställas i samband med tandsprickningen? Det är först och främst »tandslaget», vilket med största sannolikhet icke står i minsta orsakssamband med tändernas genombrott. »Tandslaget» är en konvulsion, ett sjukdomssymptom, som är mycket ofta förekommande hos små barn och särskilt hos ett visst slag av barn, som även på annat sätt visa benägenhet för ökad nervretbarhet. Konvulsionerna skall jag beröra i ett annat sammanhang längre fram och fortsätter med redogörelsen för de övriga av allmänheten antagna tandsjukdomarne. Hur ofta får man icke höra, att barnens lösa avföringar bero på tänderna, hur ofta att deras hosta och deras utslag ha samma orsak? Och hur ofta angives icke tandsprickningen såsom febrarnes orsak? Och dock vet man tänka sig, att tändernas genombrott trädande tarmsjukdomarne ha sin naturliga förklaring i organismens reaktion vid de

olika näringsrubbingarne. Naturligtvis kan man, att de i spädbarnsåldern så ofta upp på reflexväg kan framkalla en eller annan lös avföring, dock icke någon verklig tarmkatarr. Likaså kan man tänka sig, att en eller annan liten hostatack, ävenledes på reflexväg, kan uppkomma av tändernas tryck på tandköttet, men verklig katarr i luftrören kan därav omöjliggen uppstå. Vad febern angår, så torde det ej vara alldeles uteslutet, att de framskjutande tänderna vid tryck på de esomoftast uppträdande svullnaderna å tandköttet på de ställen, där tänderna komma, kunna åstadkomma några tiondelar förhöjd temperatur, men verklig feber upp emot 38° och därutöver torde alltid hava annan orsak än tandsprickningen. Det gäller blott att taga reda på densamma.

Vi se således, att man visserligen ej vill fränkänna tandsprickningen allt inflytande på barnens välbefinnande, men att verklig sjukdom alltid har annan orsak. Och jag upprepar här, att det kan vara farligt att nöja sig med den tanken, att det är tänderna, som äro skulden till barnets sjukliga symtom och att underlåta att utforska den verkliga orsaken.

Till sist ett par ord om tändernas vård, när de väl framkommit.

Det torde väl ej vara tvivel underkastat, att en av de viktigaste orsakerna till svenska folkets dåliga tänder är den bristande tandvården. Hur ofta får man icke av barnen det svaret, när man frågar om de äga en tandborste, att så är förhållandet men på frågan, om de använda den, ett bestämt nej? Men lär man barnet från första stund att regelbundet använda tandborsten, blir detta som så mycket annat ett behov, som senare måste tillfredställas. Är man dessutom i tillfälle att låta en tandläkare årligen sköta tänderna, plombera de av tandröta angripna och tillse att de varaktiga tänderna framkomma riktigt, så har man skaffat sina barn något verkligt gott. Ty oavsett för utseendet äro friska tänder av största betydelse för hälsans vidmakthållande, vilket av var och en med lätthet torde kunna inses.

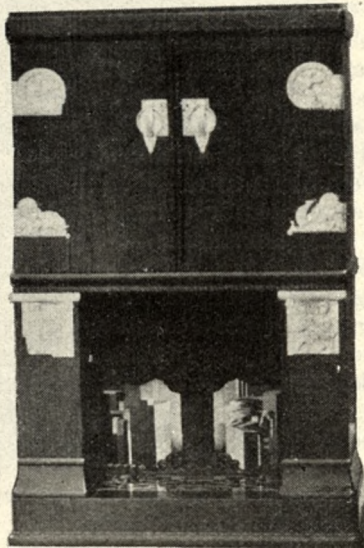
Digivningens betydelse för mor och barn.

Då jag nu griper mig an att behandla de späda barnens uppfödning, så är jag inne på det allra viktigaste kapitlet i hela barnavårdsläran, men kapitlet behövde icke vara så viktigt, om blott flertalet barn uppföddes på naturenligt sätt eller vid bröstet; ty digivningens teknik är lätt att lära. Men då nu så eländigt är, att en massa barn måste nöja sig med en artificiell uppfödning, är det av synnerligen stor betydelse att ingående behandla hela uppfödningläran.

Betydelsen av naturlig uppfödning ligger i öppen dag; barnet får därvid den föda, naturen själv berett åt detsamma, och med denna föda skydd emot många av de faror, som kan träffa det under de första levnadsåren.

(Forts.)

En praktpjäs på utställningen i Lund.

Skåp i rökad ek, komponerat av fil. dr. Pär Olsson i Lund.

PÅ DEN JUBILEUMSUTSTÄLLNING, FABRIKS- och hantverksföreningen i Lund nyligen öppnat, finns bland andra konstslöjdsalster en praktmöbel, som väckt stor uppmärksamhet. Det är ett klenodieskåp, komponerat av amanuensen vid Kulturhistoriska museet i Lund, fil. dr. Pär Axel Olsson och utfört av firman S. N. och O. Paulsson. Möbelen, som alltså är avsedd till förvaring av smycken och värdehandlingar, är i rökad ek i enkla rena linjer. På två pelare vilar möbels övre del, ett skåp, tillslutet med två flygeldörrar, innanför vilka man finner hyllor och lådor. Inredningen är i ljusflam-mig björk med intarsia och profillister i svart, pole-rad björk, vari är inlagt en stående Odinfigur med örn och spjut i olikfärgad lönn och buxbom. Överst på pelarna äro infällda två plattor av buxbom med reliefer, framställande de båda urtidskonstnärerna Valand och Sindre i deras smedjor. I det öppna fackets fond står världsträdet Yggdrasil i skulpterad intarsia mot ett landskap av is och berg, i bot-tenplanet ser man Urds brunn, mörka blå vågor i lönnintarsia. Valands och Sindres tävlingssmeden återfinns man i dörrarnas gångjärn, placerade över de båda mästarna och drivna i silver.

Did trötthet, sömnlöshet och allehanda kraftnedsättningar är bästa hjälpmedlet en Sanokapsel dagligen.
Bekvämate, angenämaste och billigaste medel för ernående av nerv- och muskelkraft, levnadsmod och arbetslust. Finnes å alla apotek och kemikalieaffärer.

SJUKSKÖTERS KORNA FÖRHANDLA

ALLA SJUKSKÖTERSKOR bruka, när de träffas, känna en stark samhörighet med varandra — även när de icke förut varit personligt bekanta. Det är intet under att så är: de äro ju medlemmar av samma stora systemskap, som vigt sig åt glad självupppoffring och med kärlek buren möda. Deltagare i internationella sjuksköterskeförbundets stora konferens nyligen i Köpenhamn berätta, att bland vad som personligen mest riktade dem var just denna ögonblickliga och omedelbara samhörighet och förståelse, som förenade sjuksköterskor från de mest skilda länder.

Deltagarna i den nordiska sjuksköterskekonferens, som i förra veckan hölls i Stockholm i Svensk sjuksköterskeförenings Hem- och upplysningsbyrås lokal, kände väl visserligen i allmänhet varandra förut — för två år sedan hölls ju under större former en nordisk kongress i Köpenhamn, varvid just "Sjuksköterskors samarbete i Norden" bildades, och i fjol en konferens i Hälsingfors — men de kunna säkert med icke mindre kraft för det intyga sanningen av ovanstående. I konferensen i Stockholm deltog ombud från de fyra nordiska länderna. Ordförande var fröken Charlotte Munck, föreståndarinna för Bispebjergs sjukhus i Köpenhamn, förste v. ordf. syster Bergljot Larsen från Norge och andre v. ordf. friherrinnan Sophie Mannerheim, föreståndarinna på kirurgiska sjukhuset i Hälsingfors, f. ö. syster till general Mannerheim. Ordförande i "Svensk sjuksköterskeförening av 1910" är som bekant fröken Bertha Wellin. F. ö. sågos åtskilliga bekanta ansikten, såsom den gråhåriga lilla professorkan Tscherning, som för 24 år sedan bildade Dansk Sygeplejerskeraad, som nu har 4,000 medlemmar (Svensk sjuksköterskeförening har ännu så länge bara 700), syster Agda Meyerson, m. fl.

Det finns två frågor av vikt, vilkas lösning framför allt intresserar de nordiska ländernas

En grupp deltagare i sjuksköterskekonferensen.

Från vänster: Syster Andrea Arnsten, Norge, fru Olga Lackström, Finland, fröken Agnes Bugge, Danmark, fröken Charlotte Munck, Danmark, ordförande i Nordiska samarbetet, syster Bergljot Larsen, Norge, syster Johanna Thorsen, Norge, fru Henny Tscherning, Danmark, syster Greta Mueller, Sverige, friherrinnan Sophie Mannerheim, Finland, syster Bertha Wellin, Sverige, och syster Elisabeth Lind, Sverige.

sjuksköterskor: frågan om utbildning och om statserkännande.

En högskola för sjuksköterskor.

En obligatorisk treårig utbildning är det gemensamma önskemålet. I Sverige är ännu så länge endast den tvååriga utbildningen obligatorisk, fastän treårig utbildning ju redan meddelas på flera håll. Och obligatorisk treårig utbildning är nog en reform, som kan väntas. Medicinalstyrelsen är redan för den.

Både denna konferens och de två tidigare ha emellertid också sysslat med frågan om den högre utbildningen för sjuksköterskor och kommit till det resultatet, att det mest praktiska vore, att en för de nordiska ländernas sjuksköterskor gemensam högskola upprättades. Som plats för en sådan tänker man sig Köpenhamn, som ligger bäst till. Vid en sådan högskola skulle meddelas både speciella sjukvårdskunskaper, sociala kunskaper o. a. insikter, som sköterskor behöva äga för att

med framgång kunna bekläda ledande poster såsom föreståndarinnor, husmödrar vid sjukhus o. s. v. Det kan ju bli en under nuvarande depressionstid alltför kostsam apparat att sätta igång med en dylik utbildningsanstalt, men frågan skall nog — vågar man tro — på ett eller annat sätt bli löst.

Sjuksköterskans kall och Sverige som föregångsland.

Statserkännandet var, sade vi, det andra nordiska önskemålet. Nordiskt men inte svenskt — ty i Sverige är det redan uppfyllt. I detta avseende är Sverige ett föregångsland.

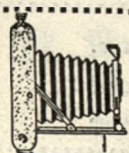
Det ligger inte för sjuksköterskor att tala om löner och förmåner för sig själva. Det är väl intet överord att säga, att den ädlaste sidan av vad man kallar kvinnlighet: mildhet, behovet att offra sig, driften till verksam, arbetande kärlek, fått sitt skönaste, kanske mest sublimerade uttryck i sjuksköterskans kall. Man får inte heller — framhåller fröken Bertha

Wellin på tal om sjuksköterskornas löneförhållanden — mäta ut vad en sjuksköterska ger såsom man mäter ut en industriell prestation. Men man får inte heller taga mot hennes arbete som ren filantropi. Hon måste ha det så ordnat för sig, att hon kan reda sig väl och att hon med lugn kan motse ålderdomen. Och genom den statliga regleringen kunna nu dessa önskemål anses ha nåtts i Sverige. Och vad dess huvudstad beträffar, så betecknade den där förra året av myndigheterna vidtagna regleringen inte bara en ekonomisk reglering av sköterskornas ställning, utan en omvärdering: de jämfördes därmed med andra personer, som fått undergå längre utbildning för sitt kall.

Det återstående önskemålet är alltså nu enligt fröken Wellin den obligatoriska treårsutbildningen. Och när sjuksköterskorna själva önska en så grundlig utbildning som möjligt, då måste väl också vi andra ge dem vår sympati på den punkten. T.

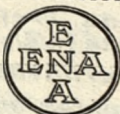
Från högtidligheterna i Borås med anledning av stadens 300-årsjubileum. T. v. processionen på väg till kyrkan. I första ledet fr. v.: landshövding v. Sneidern, borgmästare Boberg, biskop Danell och f. landshövding Husberg. T. h. Stortorget vid högtidligheternas början. (Foto Borås Sport- & Fotogr. Affär.)

NERLIENS

KUNOL. HOVLEVERANTÖR
REGERINGSGATAN 33

Framkallar - Kopierar - Förstorar bäst

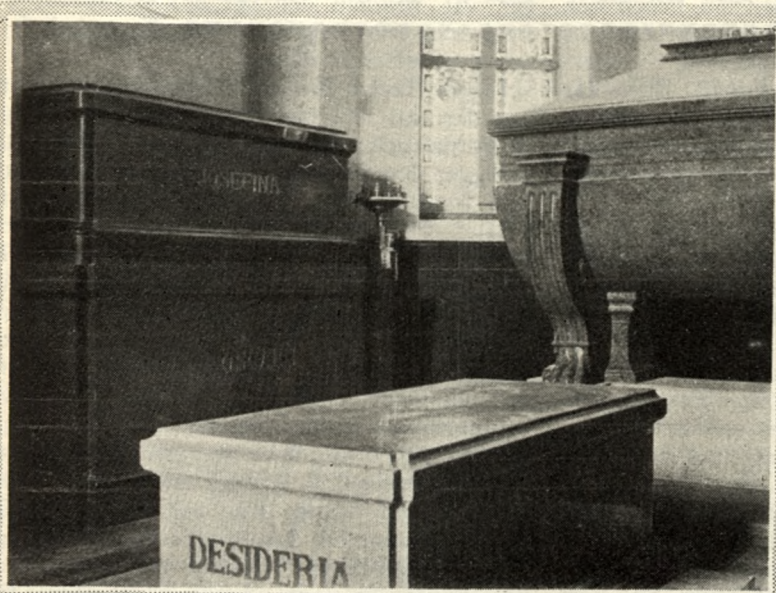

för Vår och Sommar

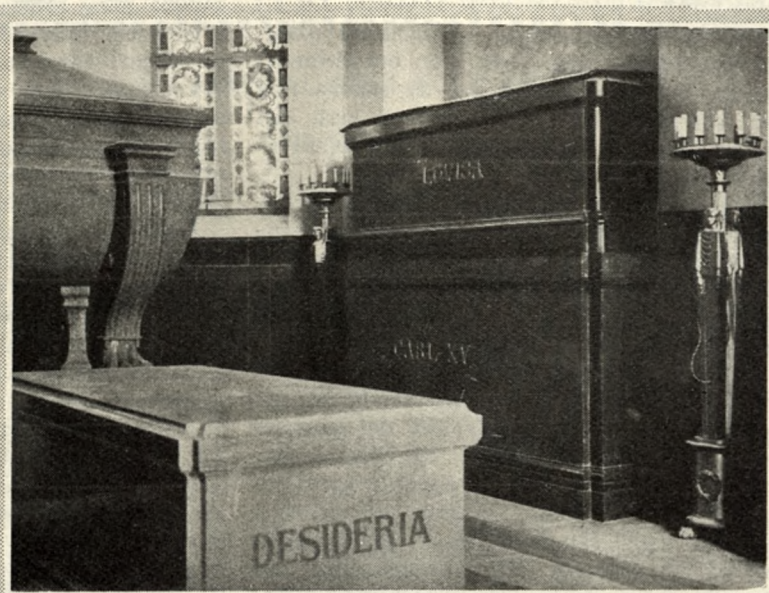
Bomullstyger för Edra klänningar och blusar. Prover sändas. . Precisera Gardiner och Möbveltyger för Edra bostäder. godhetsfullt vad Ni önskar. * Allt handväft, slitstarkt, ljus och tvättäkta. Konstflitens försäljningsmagasin, Göteborg.

DE DÖDA KUNGARNAS BORG

Idozan

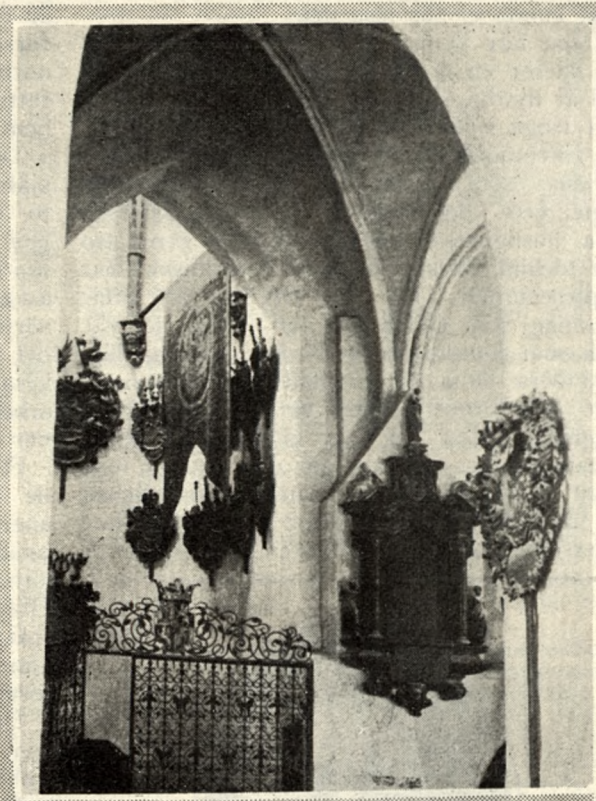
Bernadotteska gravkoret. Till höger Karl XIV Johans sarkofag. Framför denna drottning Desiderias grav. Till vänster Oscar I:s och drottning Josefinas gravar.

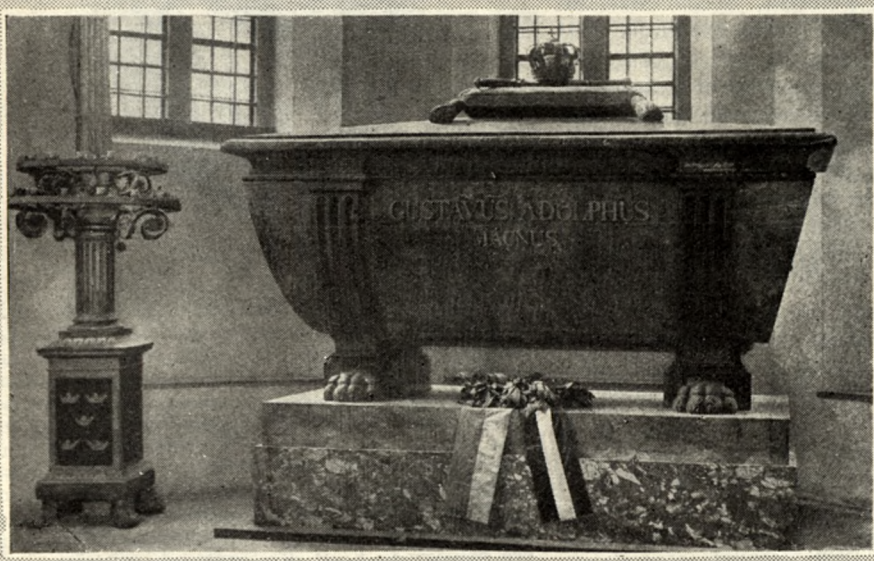
Bernadotteska gravkoret med Karl XIV Johans sarkofag, sett från ett annat håll. Till höger Karl XV:s och drottning Lovisas gravar.

Magnus Ladulås' och Karl Knutssons gravar. I bakgrunden restaurerade Serafimersköldar.

Koret Vasaborg med sina restaurerade vapensköldar.

Gustavianska gravkoret med Gustaf II Adolfs grav.

DEN 6 JUNI, — GUSTAVSDAGEN, ÖPPNADES RID-
darholmskyrkans portar, som varit stängda för allmänheten i 9
år. Den omfattande restaureringen av kyrkan har utförts under
ledning av professor Martin Olsson för de vetenskapliga arbe-
tana och av hovintendent Gustav Lindgren i hans egenskap av
arkitekt och arbetschef. Bl. a. ha medeltida kalkmålningar inuti
kyrkan framtagits och konserverats så att den ursprungliga de-
koreringen åter kommit till heders, sarkofager och kistor ha
restaurerats, och pietetsfulla händer ha åter ställt det gamla
vackra templet i ett skick, värdigt dess karaktär som en de
fosterländska minnenas skattkammare.

Vid **Kraftnedsättning efter sjukdom** är järnmedicinen Idozan det bäst
stärkande och aptitgivande medel. **Snabb och överraskande verkan.** Intages lätt av
såväl barn som äldre. Genom Idozans 5-dubbla järnhalt jämfört med andra dyl. prep. är detta preparat
avsevärt billigare än andra järnlösningar. Rådfråga läkare. Fås på alla apotek.

IDOZAN
Skadar ej tänderna.

KVINNOIDEAL OCH KVINNOPROBLEM

KVINNOFRÅGAN FÖR DAGEN ÄR EJ längre en rösträttsfråga. Alla andra makt- och rätt-frågor, som t. ex. den om kvinnors tillträde till statstjänster, äro av samma slag som rösträttsfrågan; alla äro på visst sätt något yttre. De betydelsefullaste kvinnofrågorna nu äro av inre art.

Dock vore det långt ifrån mig att uteslutande betrakta rösträttsfrågan som en makt- och rätt-fråga. Jag inser fullväl att den är av stor psykologisk betydelse. Jag är övertygad om, att rösträtten kommit många kvinnor att känna sig ej blott som hela medborgare utan ock som helare människor. Om kvinnorösträttens betydelse för samhället kan jag vara oviss, men jag är inte det ringaste oviss om dess betydelse för kvinnorna.

Men i alla fall. Sedd bredvid t. ex. problemet om hemmens kvinnor och yrkenas blir ändå varje rättsfråga en — ja, en *fråga* bredvid ett *problem*. Ett riksdagsbeslut kan lösa en sådan fråga. Men problemet hemyrke löses aldrig av någon korporation. Det löses av enskilda, ofta efter svåra inre strider. Några lösa det väl, andra dåligt, somliga kunna ej alls lösa det.

Men här kunna vi hjälpa varandra. Det är därför en diskussion av dessa frågor alltid är nyttig. —

I långa tider har den husliga kvinnan varit kvinnoidealet framför andra. Varje kvinna, som sköter ett hem, vet, vilket jättearbete det måste vara att behärska alla huslighetens fack. Jag ville gärna tro att denna ideala huslighet verkligen har representanter. Jag ville tro, att det finns kvinnor, som mäktat allt och mäktat det väl, och som kanske, trots bördan, på sina läppar böra detta ljuva småleende, som manligt snusförnuft anser vara kvinnlighetens blomma. Men jag har aldrig mött denna ideala kvinna. Och det gör mig ont, att man tagit så lite hänsyn till mänsklig skröplighet, då man format detta ideal. Måste det inte överstiga även den starkastes krafter, att på

samma gång arbeta hårt med sin kropp och utföra ett krävande organisationsarbete, att på samma gång vara god kokerska, sömmerska etc. och god uppfostrarinna? Eller har man till äventyrs satt den ideala barnvården lika med god kroppsvård, prydliga kläder och ordentliga läxförhör? Det vore sannerligen en bekväm förenkling! —

Numera visar man någon gång upp ett annat kvinnoideal. Det är den s. k. självförsörjande, speciellt den gifta.

Mot benämningen självförsörjande, i den betydelse ordet nu tages, må jag först inlägga en gensaga. Detta av två skäl: benämningen är oriktig och den är olämplig. Det är *oriktigt* att kalla en yrkesarbetande kvinna för självförsörjande i motsats mot en i hemmet arbetande, *därför*, att den kvinna, som arbetar i sitt hem, där skapar ekonomiska värden, vilket gör henne likställig med mannen som "försörjare" av hela familjen. Hon är således "självförsörjande" lika väl som den yrkesarbetande kvinnan. Detta erkännes i vår nya äktenskapslag, men är långt ifrån erkänt i den allmänna uppfattningen. — Det är *olämpligt* att använda benämningen självförsörjande endast för de yrkesarbetande kvinnorna, *emedan* benämningen hindrar den uppfattningen att tränga igenom, att den i sitt hem arbetande, gifta kvinnan är "självförsörjande".

Den riktiga uppfattningen av begreppet självförsörjande är nyttig i mångahanda måtto. Den *tar bort* den *överdrivna uppskattningen* av utomhemsarbetets värde; den *uppskattar till fullo* den reella, ekonomiska nyttan av arbetet inom hemmet. I stället för självförsörjande, i den inskränkta betydelse, vari ordet nu mest användes, torde kunna sättas yrkesarbetande. Motsatsen härtill blir då hemarbetande. (Ett dåligt uttryck, men jag finner intet bättre.)

Hur ser man nu idealet, den yrkesarbetande kvinnan? Hon är lika arbetsduglig och energisk och lika mångsidig som den ideella husliga kvinnan. Hon giver kejsaren vad kejsaren tillhör och Gud vad Gud tillhör. Hon är utåt den duktiga samhällsarbeterskan, inåt den duktiga husmodern, som, om hon ej kan arbeta inom alla de husliga facken, dock leder det hela.

Det ser ut som om den pendelsvängning, som brukar utmärka tankeströmningarna och åsikterna på andra håll, också skulle göra sig gällande här. Efter långa tiders rasande av den hemarbetande kvinnan, tycks man nu börja att framhålla den yrkesarbetande. Enligt min mening är detta ett gott tecken. Det motverkar överdriven uppskattning av vissa värden och lär oss att se nya. Så börjar man t. ex. värdera intelligensen mera. Om man någon gång ansett det vara lika olämpligt för en kvinna att ha långt förstånd som att ha kort hår, så är den tiden nu förbi. Jag vill inte påstå, att intelligenta kvinnor företrädesvis äro att söka bland de yrkesarbetandes skara. Men man har nu en gång fått ögonen upp för hur många klara, kloka huvuden det finns bland yrkesarbetande kvinnor, som likväl äro nog "kvinnliga" att "fylla sin bestämelse", d. v. s. föda och fostra barn. Det har blivit modernt att häna rengöringsraseri och stökmani. Detta sker med rätta. Det är av ondo att jäkta och bråka i onödan. Och den konservativa och självgoda kvinnovärld, som träffas av denna kritik, behöver väl få sina ögon öppnade. — Men snart svän-

ger väl pendeln och det blir *deras* tur att ironiseras, som uppfostra sina barn mellan 5 och 7 på eftermiddagen.

Ligger faran för den hemarbetande kvinnan däri, att hon tappar bort sig i de många sysslorna och glömmar att vara människa, så ligger den för den yrkesarbetande däri, att hon frestas att ge för mycket av sina bästa krafter åt den delen av sin uppgift, som, mänskligt sett, är den minst viktiga. Och om det skulle vara så, att många verkligt dugande hemkvinnor, kunniga, intresserade för husliga ting och goda, *ovärderliga* mödrar, droges ut i ansträngande yrkesarbete, då vore fara på färde, ty om än talet om den ljuva kvinnlighetens anda i hemmet, manifesterad i bakverk och braskuddar av husmoderns hand, mest är nonsens, så är dock talet om moderns betydelse för barnen *icke* nonsens. Och för många kvinnor blir kompromissen mellan hem och yrke ödesdiger. De som *verkligen* älska hemarbetet, de som i hemmet utvecklas till *människor*, de må ej utan tvång söka yrkesarbete.

Att några kvinnor i det *delade* arbetet funnit sin rätta form, sina bästa utvecklingsmöjligheter, sina rikaste glädjekällor, det fyller oss med tillfredsställelse.

Att andra kvinnor gjort så mycket av ett nödvändigt ont, det är verkligen glädjande.

Att några kvinnor valt hemmet, då de bort välja yrket, och tvärtom, det är olyckshändelser omöjliga att undvika.

Men att massor av kvinnor slå sig till ro i sina hem i känsla av att de "fylla sin uppgift", att de göra detta utan att tänka på kraven på deras personligheter, att de aldrig någonsin tänka på att det är tusenfalt lättare att nå huslig fullkomlighet och allt vad människor prisa än att icke förlora sin själ, det är upprörande.

Målet är detta: att behålla sin själ, att växa till en människa.

Målet är ett. Men vägarna äro många. Och de heta alla arbete. C. S.

Eva Upmark.

FRU EVA UPMARK INGICK DEN 3 JUNI i sitt sjunde decennium. Eva Kindstrand föddes i Stockholm 1852 och ingick vid 22 års ålder äktenskap med intendenten vid nationalmuseum Gustaf Upmark. Fru Upmark har nedlagt ett energiskt och mycket uppskattat arbete i de skilda organisationer, hon tillhört. Så har hon varit styrelseledamot i Handarbetets Vänner samt i Svenska Kvinnoförbundet för fosterlands försvar alltsedan föreningarnas stiftelse, hon är sekreterare i Röda korset och ordförande i Svenska Kvinnornas nationalförbund. På bemarkelsedagen blev fru Upmark varmt hyllad av sina talrika vänner såväl inom som utom de nämnda korporationerna.

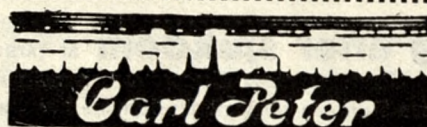

Anna Whitlock.

FRÖKEN ANNA WHITLOCK FYLLER DEN 13 juni 70 år. Det var efter slutade studier i Sverige och utlandet samt efter några års praktik som lärarinna i Stockholm och Finland som fröken Whitlock 1978 startade den skola, som ännu bär hennes namn och som hon själv förestod i 40 år. Men det är inte bara undervisningsväsendet som dragit nytta av fröken Whitlocks energi och initiativkraft, även på andra områden har hon varit banbrytande. Hon har åstadkommit de första skollovs-kolonierna, hon har verkat för social undervisning och hon var L. K. P. R:s ordf. från rösträttsrörelsens början till 1913 med endast ett kort avbrott. År 1918 dekorerades fröken Whitlock med Illis quorum.

CRÈME DE CHOLEPALMINE

Antiseptiska hudmedel, säljes å apotek, av parfym-, speceri-, sybehörs- och färghandlare, perukmakare m. fl. i tuber à Kr. 1.— och 60 öre.

PÅHLSSONS
Dessertchoklader
Högfina kvalitéter

Tillverkare: A.-Bol. Carl P. Pahlssons
Choklad- och Konfektfabrik, Malmö.

REDIGERAD AV IDA HÖGSTEDT. — GLIMTAR FRÅN IDUNS PROVKÖK.

SPARRIS — FURSTEN BLAND GRÖNSAKER.
(Eftertryck förbjudes.)

I OCH MED JUNI MÅNADS INGÅNG KAN sparris ej längre rubriceras såsom hörande till en av säsongens primörer, vadan också följer att den ställer sig åtskilligt billigare än under de föregående veckorna. Och i stort sett kan man ej heller klaga på priserna, enär vacker sparris under den första juniveckan kunde erhållas till 2 kr. à 2.50 pr kg., medan ordinär sådan var en hel krona billigare.

Då färsk sparris endast räcker till midsommar eller i bästa fall ett par dagar efter midsommar, är bäst att passa på att så mycket som möjligt använda den angenäma grönsaken. Den tjockare är givetvis lämpligast kokt *au naturel* med smör, medan den senare enklare är förträfflig i en hel del smårätter.

Att konservera sparris är däremot sällan någon uträkning, såvida man ej har trevnaden att skatta egna sparrisängar; det skulle i så fall endast kunna förekomma, om man kommer över ett större, men ändå fullgott parti till ett särskilt billigt pris.

Kokt sparris med rört smör (för 6 pers.).

Omkring 50 st. vackra sparrisar (1½ kg.), 2 lit. vatten, 1 msk. salt. Sparrisen skrapas försiktigt ren nedifrån och mot knoppen utan att denna beröres. Den sköljes varsamt i friskt vatten och hopbindes i knippor med knapparna åt samma håll. (Ännu bättre är att följa den tyska seden och med vass kniv försiktigt och tunt skala sparrisen, varigenom intet förfäres av det dugliga och hela sparrisen kan åtas.) — Den hophuntade sparrisen lägges i kokande saltat vatten och får sedan koka tills den är mör, eller omkring 20 min. Den lyftes genast upp, får hastigt rinna av och lägges på varmt, serviettbelagt fat — även servietten bör värmas! — varefter den genast serveras med rört smör.

Rört smör till sparris måste vara av bästa kvalitet. Det lägges i värmd skål — det får ej smältas eller starkare värmas — och röres tills det blir smidigt och slår blåsor, varvid under rörningen 1—2 msk. av det heta sparrispadet småningom tillsättes tillika med saften av ½ citron. Smöret upplägges i såsskål.

Fin sparrispudding (för 6—8 pers.).

¾ kg. medeltjock sparris (s. k. soppsparris kan användas), 2 rågade msk. smör (omkr. 75 gr.), 6 msk. mjöl (omkr. 2 dcl.), 5—6 dcl. gräddmjölk, 5 ägg, socker, salt, vitpeppar.

Sparrisen skrapas eller skalas och skäres i omkr. 2 cm. långa bitar, som kokas mjuka i helt litet vatten tillsatt med salt. De få avrinna, varvid spadet tillvaratages för soppa. — Smör och mjöl sammanfråsas, och den kokande mjölken påspädes under vispning, varefter redningen, som bör vara tjock och smidig får koka tills den släpper pannan, då denna avlyftes. När redningen något avsvanat, irörs äggulorna en i sänder med 3 min. emellan varje. Kryddorna tillsätts, och de till hårt skum slagna äggvitorna nedröras varsamt. En större, tämligen hög form smörjes med kallt smör och brödbeströs, och äggsmeten nedlägges varvtals med de ytterst väl avrunna sparrisbitarna, varvid smet kommer i botten och överst. Formen får ej fyllas till mer än drygt hälften, emedan puddingen höjer sig ganska mycket. Formen sättes, försedd med lock eller överbunden med smörat papper, i vattenbad på spisen och gräddas omkr. 1½ tim., under vilken tid kokningen, som bör ske i sakta tempo, ej får upphöra. När vattnet kokar in, påfylls mera, men kokande, ty puddingen bör ha jämn värme för att höja sig. Puddingen uppstjälpes på varmt fat och serveras som mellanrätt med rört smör, som tillsatts med citron, litet sparrispad — samt en äggula. — Obs. Bottenvarvet bör vara tjockt med äggsmeten, i motsatt fall håller ej puddingen att stjälpas upp.

"Mormors sparrisrätt" (för 6 pers.).

¾—1 kg. ordinär sparris, vatten, salt. — 2 msk. smör, 4 msk. mjöl, 3—4 dcl. sparrispad, 2 dcl. grädd, 1 äggula, salt, socker, vitpeppar, — 6 ganska stora skivor vitt bröd, 1 stor msk. smör.

Sparrisen skrapas, sköljes, skäres i 2½ cm. långa bitar, och kokas i lätt saltat vatten. Smöret och

mjölet sammanfråsas, sparrispadet påspädes tillika med grädden till lagom tjocklek. Sparrisen ilägges kryddor tillsattas efter smak och stuvningen avredes med äggulan varefter den ej får koka utan endast hållas varm medan brödskiivorna iordninggöras. Dessa stekas vackert bruna på båda sidor, läggs på serveringsfatet, varefter de genast täckas med den högt upplagda sparrisstuvningen. Serveras genast.

Sparris med spicken skinka.

Ovanstående stuvning, med eller utan ägg, användes förr alltid i Tyskland, sparrislandet par préférence, till stuvad spicken lübsk eller westfalisk skinka. Denna skäres då i breda tunna skivor, vilka vackert upplades och garnerades med dill eller grönsallad och sedan bjöds rikligt med en välberedd sparrisstuvning till. — Kan verkligen god enrisrökt skinka uppbibras i Sverige, lönar det sig att försöka den urgamlas tyska anrättningen. Försöket kommer nog att upprepas flera gånger!

Sparris- och murkelstuvning i snäckor.

¾—1 kg. ordinär sparris, 1 lit. murklor, 2½ msk. smör, 4 msk. mjöl, 3—4 msk. sparrispad, 1 dcl. tjock grädd, 1 äggula, peppar, salt, socker. — Till snäckorna: 1 msk. smör, 2—3 msk. stötbröd, 2—3 msk. riven ost.

Sparrisen skrapas, sköljes och skäres i 2 cm. långa bitar, som kokas mjuka i saltat vatten och få avrinna. — Murklorna rensas, sköljas väl och förvällas under 10 min. varefter spadet borthålles och de överspolas med friskt vatten. De skäras smått och fräses i en mindre del av smöret. Resten av smöret fräses med mjölet, sparrispadet och grädden påspädes och murklorna jämte sitt smör samt sparrisen iläggs. Stuvningen, som bör vara ganska tjock, avsmakas med kryddor, får ett uppkok och avredes med äggulan, varefter den genast avlyftes. — Natursnäckor bstrykas invändigt med smör, beströrs med stötbröd, och av stuvningen ilägges ett par stora matskedar fulla. Riven ost och ett par smörflingor strövs överst, och snäckorna, ställda på plåt, gratineras i varm ugn omkr. 10 min. eller tills de fått vacker färg. Serveras genast. — Av ovanstående sats blir omkr. 12 snäckor.

Konservering av sparris.

Man väljer för konservering, jämn, vitknoppig sparris, vilken bör vara så nyskördad som möjligt. Den skalas tunnt, helst med en s. k. sparris-kniv, och avskäres nedtill så att alla sparrisarne får samma höjd. Den sköljes, hopknippas och förvällas helst i ånga, t. ex. på en ytterst väl skurad och med hett vatten diskad fisksil, såvida ej grönsakssil finnes. Sparrisknipporna kunna även inknytas i en serviett, som sedan lägges i det kokande, lätt saltade förvällningsvattnet. Sparrisen förvällas 4—5 min., varefter den genast avkyles i kallt vatten. Knipporna upplöses, och sparrisen plockas på höga burkar av Weck-typ, varvid alla huvudena komma uppåt. Den överhålles med en kall saltlag, i proportion av 1 rågad tsk. salt på 1 lit. vatten. Prima gummiringar och lock påläggas och burkarna nedsätts i apparaten, som fylles med kallt vatten. De få sedan koka 1¼ tim. efter uppkoket räknat.

Smalare, kortare, krokig eller på annat sätt mindre vacker sparris, skäres i bitar, vilka efter en hastig förvällning nedplockas på burkar och behandlas på samma sätt, blott med undantag av att lägre krukor då kunna användas. Denna sparris blir sedan lämplig för soppa, stuvningar o. d.

I. H.

Allt friskt avfall från sparrisalkning tillvaratages och sköljes, varefter det efter att ha avrunnit på duk torkas. Denna produkt är sedan under vintern ypperlig att tillsammans med andra vegetabilier använda för s. k. vegetabilisk buljong.

IDUNS KÖKSALMANACK 11—17 JUNI.

SÖNDAG. *Frukost*: Små biffar med stekt lök och potatis; smör, bröd, kaffe eller te, vetebröd. — *Middag*: Filbunke med riven surlimpa (socker och ingefära); rostbiff med potatis och legymer; kall ananaspudding med spån.

MÅNDAG. *Frukost*: Stekt sill i papper med nykokt potatis; smör, bröd, kaffe eller te. — *Middag*: kall rostbiff med potatissallad, blandad med grönsallad; "herrgårdsrabarbersoppa" med skorpor.

TISDAG. *Frukost*: Stekt fläsk med potatis; smör, bröd, rådisor; kaffe eller te. — *Middag*: Blå portens abborrar och potatis; rabarber- och stötbrödsbaka.

ONSDAG. *Frukost*: Sillfräs med potatis; smör, bröd, ost, kaffe eller te. — *Middag*: Imiterad sjömansbiff (av rostbiffen); filmjolk.

TORSDAG. *Frukost*: Haché (rester från rostbiffen) med äggstanning och potatis; smör, bröd, kaffe eller te. — *Middag*: Brun soppa med vermiceller (buljongen kokt på rostbiffsbenet), fattiga riddare med sylt.

FREDAG. *Frukost*: Bräckt korv med stekt potatis, smör, bröd, kaffe eller te. — *Middag*: Stekt sjötunga med grönsallad och potatis; rabarberis och gräddmjolk.

LÖRDAG. *Frukost*: Ängkokt salt sill med potatis, (sillen kokt mellan två tallrikar, lagda över den kokande potatisgrutan); smör, bröd, ost, kaffe. — *Middag*: Spicken enrisrökt skinka med stuvad spenat (och potatis); sagosoppa med katrinplommon och torkade aprikoser, äpplen etc.

RECEPT.

(Eftertryck förbjudes.)

Herrgårdsrabarbersoppa (för 6 pers.). Drygt ½ kg. färsk rabarber, 2 lit. vatten (drygt), socker, skalet av ¼ citron (el. ett litet stycke kanel), 2 msk. potatismjöl, 1½ dcl. kallt vatten. — 1—2 äggulor, 1 à 1½ dcl. strösocker.

Rabarbern, som bör vara spröd och helst nyskördad, sköljes, avtorkas och skäres oskalad i korta stycken. Den får koka i vattnet, tillsatt med det avskurna gula av citronskalet, tills den faller sönder, då soppan silas. Den hålles tillbaka i kastrullen, avredes med det i kallt vatten utrörda potatismjölet och får koka ett par min. — I soppskålen ha förut äggulorna och strösockret rörts pösigt, och soppan ihålles under vispning. Serveras med skorpor och om så önskas, med vispad grädd, som bjudes särskilt till.

Äkta Blå portens abborrar (för 6 pers.). 1½ kg. portionsstora abborrar, 1¼ msk. salt, 100 (helst 150) gr. smör, 2 msk. mjöl, 4—5 msk. grovhackad persilja, 1 msk. finklippt dill, 1 à 1½ dcl. vatten. — Till såsens avredning: 1 äggula, 2—3 msk. tjock grädd.

Abborrarne fjällas och urtagas, fenorna avklippas men huvudena få sitta kvar; endast gälarna klippas bort. De ingnidas in- och utvändigt med större delen av saltet och få ligga 1—2 tim. En tämligen tjockbottnad kastrull bstrykes tjockt i botten med ½ av smöret och beströvs med mjöl. Abborrarne avtorkas, litet smör, sammanknådat med persilja och dill, lägges inuti varje fisk, varefter de nedlägges tätt bredvid varandra i kastrullen. Smörflöcker, dill, persilja och mjöl strövs på och därpå lägges åter ett varv fisk. Resten av smöret, mjölet och örterna fördelas över abborrarne, det kalla vattnet isläs varsamt vid kanten, och fisken får sakta koka under tättslutande lock omkr. 20 min. (Ha abborrarne innehållit rom, kokas denna särskilt i litet vatten, tillsatt med salt och persilja). Kastrullen skakas varsamt då och då för att fisken ej må fastna i botten. Abborrarne upplägges på karott eller fat med huvudena åt ett håll; den med grädden sammanvispade äggulan hålles i såsen, som under kraftig vispning får sjuda, varefter den slås över abborrarne. Rommen skäres i skivor och härmed garneras anrättningen. Serveras genast med kokt, råskalad potatis.

Rabarber- och stötbrödsbaka (för 6 pers.). — Omkr. 1 kg. färsk rabarber, 1½—2 dcl. stötbröd, 1½ dcl. strösocker, 1 tsk. kanel, 100 à 150 gr. smör.

Rabarbern sköljes, avtorkas men skalas ej. Den skäres tvärs över i 3 cm. långa bitar, vilka lägges i det smälta smöret och väl omrörs. Sockret och stötbrödet blandas med kaneln, och de på alla sidor med smör betäckta rabarberbitarne rullas däri, varefter de hårt nedpackas i en smord och brödbeströdd eldfast form. Överst lägges stötbröd, socker

(Forts. sid. 585.)

EN VÄLKOMMEN
PRESENT

är den nya upplagan av

IDUNS KOKBOK

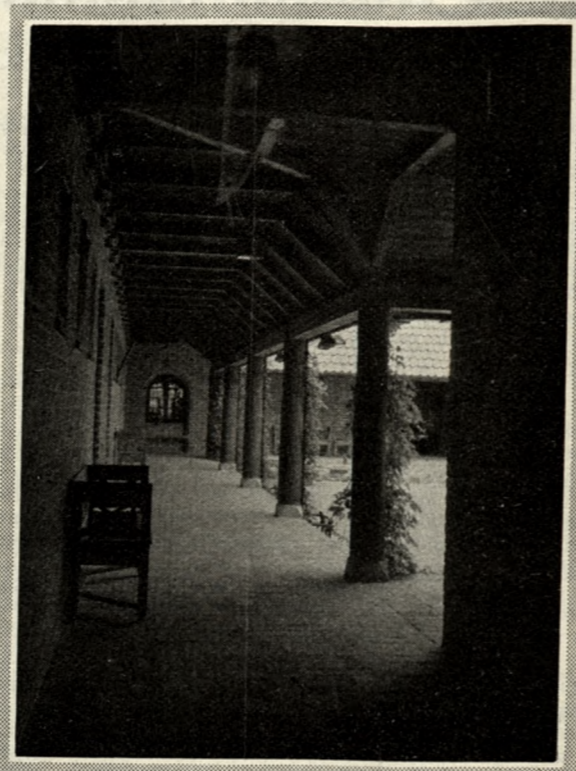
TOLFTE UPPLAGAN
PRIS 10 KR.

Fullst. omarbetad och utvidgad.

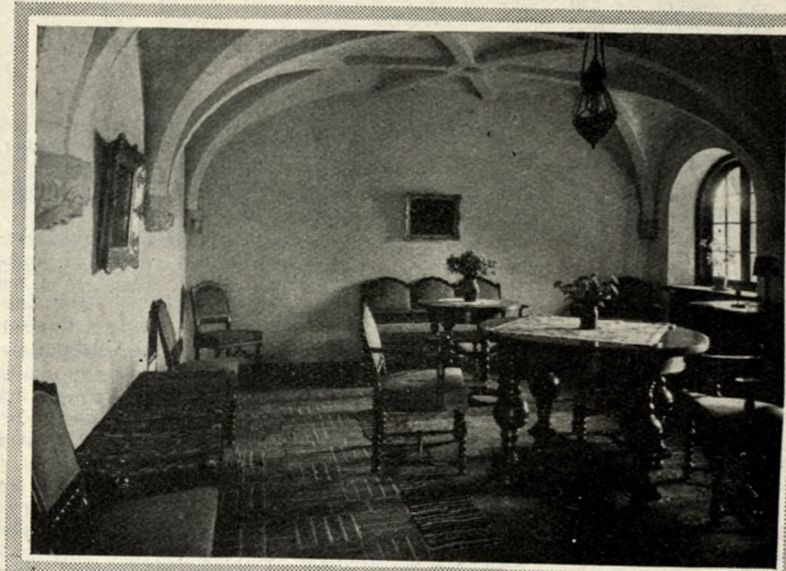
SKÅNEGÅRDEN, ETT SKÖNHETENS OCH FRIDENS HEM. AV ERIC VON ROSEN

Skånegården från väster.

Korsgången.

Valbrummet.

Förgården.

Stora ingången från förgården.

Ett sovrum.

Matsalen.

Dr. M. Aspelin med familj på Skånegården.

Den inre gården med korsgången.

Förgården.

Greve Eric von Rosen med familj på Skånegården.

I VÅRT LAND HAR UNDER DE sista decennierna byggnadskonsten genomgått en märklig och högst glädjande utveckling. I motsats till målarkonsten, som näst politiken utgjort vår tids mest omtlyckta försöksfält för mer eller mindre vanvetliga experiment, har arkitekturen och med denna intimt förbundna konst- och konsthantverksgrenar under senaste tider varit ganska förskonade för osunda avarter och löjligen överdrifter. Våra nutida ledande arkitekter äro på en gång vetenskapsmän och konstnärer, och de stå utan tvivel i allra främsta ledet som bärare av svensk kultur och svensk tradition, samtidigt som de visat sig vara verkliga pånyttfödare och nyskapare inom sitt område.

Däremot synes det mig, som om de flesta svenska arkitekter under adertonhundralets senare hälft och i början av nittonhundralet arbetade dels under stark influens av den materialistiska världsåskådning och internationella fin-de-siècle-konst, som då voro på modet, dels under intrycket av en efterklang från den romantiserande riktning i litteratur och konst, som härskade under adertonhundralets mitt. Skönheten i byggnadskonsten fattades ofta såsom något uteslutande materiellt, något, som i form av krusiduller och utsirningar kunde efter behag anbringas på en byggnad, oberoende av dennas uppgift och inre karaktär. Och strävade man verkligen efter att förläna den yttre ar-

kitecturen skönhetsverkan huvudsakligen genom harmoniska proportioner, förbisåg man vanligen att söka åstadkomma ett logiskt samband mellan byggnadens uppgift och stil, mellan den inre och yttre arkitekturen. Man insåg ej, att anden är förmer än materien, och man laborerade därför oftast uteslutande med materiella skönhetsvärden, vilka till på köpet ej sällan voro av mycket tvivelaktigt beskaffenhet. Ej ens med materialet var man så noga, det gällde ej att vara, men att synas vara. Glömt hade man, att det främst är strävan efter sanning, harmoni och logiskt sammanhang, som inom byggnadskonsten skapar den äkta, den okonstlade skönheten. Om denna strävan talar många av gångna tiders byggnadsverk, både kyrkor, slott, herresäten, borgarhus och allmogestugor, och den levde kvar ända in i förra seklet, men var då nära att förkvävas av den nya tidsandan.

Det är några av våra nu verkande arkitekters ovanskliga förtjänst att hava återupp-

Bilderna från Skånegården tagna av docenten i fotografi vid Stockholms Högskola John Hertzberg.

täckt och tillgodogjort sig de grundprinciper, utan vilka all byggnadskonst måste bli själslös och död.

Bland våra moderna arkitekters konstskapelser är Skånegården i Båstad en av de allra förnämsta. Denna byggnad är så innerligt

Tveka ej i valet av tvål

utan köp

Gahns Lanoiatvål

Vår mycket omtyckta
"3/4 kg. ask"

Choklad endast
Konfekt 4:70 kr.
Marmelad per ask

till landsorten fraktfritt 5:20 kr. pr. ask rekommenderas.
PERCY F. LUCK & CO

Flaggor
Sticktäcken
och
Vadmadrasser
i alla prislägen o.
kvalitéer. Begär
prislista. Driftiga
agenter antagas.

Göteborgs Flag- & Täckfabrik
GÖTEBORG I.

Motorcykel-
tillbehör

i rikhaltigaste sortering
till billigaste priser.

A/B NYMANS VERKSTÄDER
UPPSALA

Vid alla tillfällen
då Nikänner längtan efter "något
riktigt gott", på båt och järnväg,
på kvällen vid en bok eller då Ni
nu snart ligger ute i hängmattan
är Thules Marguerite-choklad
det delikataste som finns.

THULE
CHOKLAD

besjälad, så mättad av harmonisk kraft, att den likt vissa tyvärr alltför sällsynta personligheter har förmågan att utstråla ro och stilla lycka.

Och dock är Skånegården ett hotell!

Hotell! Ger ej det ordet sensation av något schablonmässigt kontinentalt, av buller och jäkt, av nervös brådska och oro. Men hur står ej allt detta i motsats till Skånegårdens rofyllda atmosfär!

Skånegården är belägen i en av vårt lands mest egenartade och sköna nejder. På ena sidan havet, om sommaren vanligen medelhavsblått, Båstadsbuktens mjuka och dock storsvulna linje, härliga sandstränder och kådoftande talldungar; på den andra Hallandsås med lövskogsklädda sluttningar och krönt av vidsträckt ljunghedar, från vilkas högsta punkter man har den underbaraste utsikt ej blott över Båstadsviken och närmast liggande trakter, utan även över Skelderviken, Kattagatt, Kullen, Öresund och Själland. Aldrig skall jag glömma en sensommarekväll på Hallandsås' öde vidder, då skymningen föll på och jag såg glimtfyrvärna vid den danska kusten tändas, just som nyets smäckraste silverbåge uppenbarade sig på himlen.

Skånegårdens arkitektur står i samklang ej blott med den omgivande naturen, utan även med det bästa av det sydsvenska landets såväl gamla som nutida kultur. Närmast är den väl besläktad med den byggnadsstil, som är utmärkande för några av våra vackraste skånska herrgårdar, men man märker, att den även har anor bland de medeltida klostren. Den inre, kringbyggda gården med korsgång, gräs, blommande klängväxter och ljuvligt sorlande vatten skänker i rikt mått den känsla av avskildhet från världen, den fridfulla klosterstämning, efter vilken så många nutidssjälur längta. Rosengården bär ej sitt namn i fåvitsko, den leder tankarna till ridballader och renässanslott, medan förgården med sina näckrosdammar utgör ett ypperligt prov på modärn trädgårdskonst.

Och så några ord om inredningen. Allt är ändamålsenligt, vackert och praktiskt. Nästan varje rum, varje sal, varje förstuga, varje gård har sin säregna skönhet, och dock är allt samstämt genom sitt harmoniska förhållande till byggherrens väsen och arkitektens egenartade skapareförmåga. I denna byggnad finnes intet ansträngt och krystat, intet, som tyder på, att byggherre eller arkitekt vändats för att åstadkomma något originellt eller åsyftat sitt eget förhållande. Nej, Skånegårdens originalitet, starkt personliga stil och skönhet synas mig framstå som en helt naturlig manifestation av såväl initiativtagarens som konstnärens väsen och andliga rikedom.

Och denna härliga byggnad är ställd till allmänhetens förfogande. För en måttlig avgift kan man för en tid göra Skånegården till sitt hem. Med flit begagnar jag ett så betydelsefullt ord som hem, ty den ledning, under vilken Skånegården står, har visat sig äga förmågan att skänka gästerna den hemkänsla, som man annars sällan kan få njuta av utom under eget tak.

Men vilka hava väl skapat denna idealiska vistelseort för dem, som efter en ansträngande och nervfrestande arbetsvinter längta efter skönhet, glädje och friluftsliv?

Initiativtagaren till Skånegården är ingenjör Ludvig Nobel, och den skapande konstnären är arkitekten Karl Güettler. Att sätta "den framstående", "den ypperlige" eller något dylikt framför Güettlers namn är onödigt, ty de här reproducerade, av docenten Hertzberg tagna bilderna av Güettlers verk äro uttrycksfullare än ord.

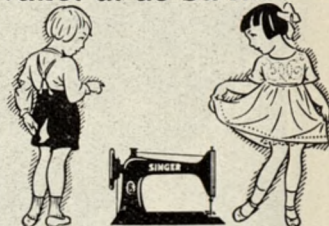
För över femton år sedan kom Ludvig Nobel till Båstad och förälskade sig då genast ej blott i den härliga naturen, utan även i den byggnadskultur, som här ännu levde

STEINWAY & SONS

STORT LAGER I ENSAMAGENTUREN:
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM - JAKOBSBERGSGATAN 39

-Ack, säg mig liten Inga,
varför är du så fin?

-Jo, Mor syr mina kläder
på SINGER symaskin.

Fyrtornets
Fiskbullar
Kaviar
Sardiner
RADHES ANJOVIS
i ostronsås, Kryddsil, Matjessil, Apilbilar, Vingasil, Rensad anjovis i dill, Skinn- och benfri ostronanjovis. Levereras i bleckkärl.
A.-B. Sveriges Förenade Konservfabriker
GÖTEBORG Kungl. Hoflev.

"Var ej ledsen, jag kommer åter
med M. ZADIGS Divina Parfym och TVÅL"

Kameror
och alla slag
Foto-artiklar
BEGÄR VÅR KATALOG N:o 14!
HUGO SVENSSON & CO
GÖTEBORG

PARAMINT
PASTILLER
FÖRORDAS AV LAKARE.
Vid sjukdomar i munhåla och svalg.
Effektivt skydd mot smitta vid
epidemier.
SÄLJAS ÖVERALLT
A.B. PHARMACIA, STOCKHOLM

Luvisca
(REGISTERED)

I Sverige inreg. varumärke

är överträffad i slitstyrka och elegans, krymper ej i tvätt och bevarar alltid sitt vackra utseende. "Luvisca" är lätt att tvätta och stryka och är idealt för damblusar, klädningar, pyjamas, barnkläder o. herrskjortor

För underhålliga efter-
apningar eller s. k. ersättningskvaliteter varnas. Den äkta varan har alltid namnet "LUVISCA" tryckt på stadkanten av varje meter.

"Luvisca" finnes i en mångfald bindningar samt vackra mönster och färgställningar.

Äkta "Luvisca" erhålles hos alla välsorterade manufakturaffärer i landet till ett fastställt pris av

Kronor 5:75 pr mtr.

Har Ni svårighet att anskaffa äkta "Luvisca" tillskriv då fabrikanterna

Messrs Samuel Courtauld & Co.,
(Foreign) Ltd.,
19 Aldermanbury,
LONDON, E. C. 2.,

som beredvilligt namngiva Eder närmaste inköpskälla.

MAN SKALL AKTA
SINA KLÄDER
OCH HÄNDER

JAG TVÄTTAR SJÄLV
MEN ENDAST MED
MERKURTVÅL

Använd
alltid

Kalmar
Röstärkelse
och Ni blir belåtna med resultatet.
Kalmar Ångvarns A.-B.

klar. Sedan dess har han med outtröttlig energi arbetat för att skydda såväl samhällets ålderdomliga och kulturella värdefulla byggnader som traktens säregna, naturliga skönhet. Båstad liksom så många andra gamla stämmingsfulla svenska orter hotades nämligen i början av nittonhundratalet att ödeläggas av den nya tidsandan. Gamla, vackra hus "restaurerades" till krokantvillor, hederliga lantmannagårdar försågos med vidunderliga utbyggnader och glasverandor, anskrämliga snickarvillor uppsattes här och var för att utnyttas till sommargäster. Då kom Ludvig Nobel. I sista stunden kan man tryggt säga. Han köpte in mark och byggde ändamålsenliga bostäder, hållna i den gamla, vackra, för trakten karaktäristiska byggnadsstilen. Genom sina gedigna egenskaper vann han ortsbefolkningens sympatier och därigenom även inflytande, och genom en förståndigt bedriven propaganda lyckades den försynte kulturkämpe att i stor utsträckning genomföra sina planer. Nu kan Båstad sägas vara räddat. Visserligen ruva fulhetens drakar här och var i form av grannt bemålade, tornprydda trävillor med glasverandor och andra vederstyggliga utbyggnader och konstigheter, men den goda andan vinner terräng, och snart kommer kanske ingen Båstadbo att vilja skylta med dylika bevis på okultur och förskämd smak.

Med Skånegården hava Ludvig Nobel och Karl Güettler skänkt Båstad och hela vårt land ett nationellt konstverk ej blott av stort estetiskt utan även av betydande etiskt värde. Konst av så hög klass som Skånegården förläna nämligen ej endast glädje och njutning, utan verkar också uppfostrande och kulturfrämjande. Råhet och okultur kunna helt enkelt ej trivas inom eller i omedelbart grannskap av en sådan byggnad. Ett besjälat konstverk utstrålar nämligen ständigt kraft, god eller ond alltefter konstverkets anda, och var och en, som kommer inom dess kraftfält, påverkas i endera riktningen. Med kännedom om de fonder av sanningskärlek, renhet, skönhet och ro, som försynligats inom Skånegårdens arkitektur och konstnärliga utsmyckning kan man vara förvissad om, att denna förnäma byggnad utgör en oavslutligt verkande kraft i det godas tjänst.

KVÄLLAR PÅ PARKETT

OM MAN UNDANTAR RYSSARNES GÄSTspel och Operans framförande av Offenbachs respektlösa operett "Orfeus i underjorden" har ingenting under den gängna teatersäsongen väckt en sådan uppmärksamhet samt ett så hetsigt för och emot som Svenska balettens föreställningar på Svenska teatern. De ha i sanning fått de duvna andarna att vakna upp ömsom för att ropa bravo, ömsom för att protestera.

Balettens tredje program började i fridsamhetens tecken med ett oskuldligt dansdivertissement "Till Couperins minne", musik av Ravel. Huruvida den sirlige klaverspelaren och komponisten fick själ gestalt i dessa täcka pas och näpna svängningar kan jag verkligen inte uttala mig om — emellertid, det hela verkade nätt och oskadligt, och något annat var väl heller inte meningen. Nästa nummer, också ett dansdivertissement, ägde en djärvare och nyansrikare struktur, där särskilt fröken Aris utförande av Anitras dans till Griegs musik blev ett mästerprov på karaktäriseringskonst och fysisk smidighet. Här uttryckte toner och plastisk samfällt orientens sensualism och heta livstillbedjan.

Men vad de föregående numren byggt upp av ko-
geografisk skönhet fördärvades till stor del av den programmet avslutande dansdikten "Skating rink", en kubistorgie, som, hur skickligt den än komponerats av Jean Börlin, blev en plägsam kuriositet, möjligen berättigad som spegelbild av vår egen tids fula och förvirrade fysionomi.

Vad beträffar den mimiska dikten "Därhuset" hade den att framvisa några vackra attityder, men blev i det stora hela onjuthar för envar som öns-

STRANDKOFTOR BADARTIKLAR SÄSONGENS NYHETER

J. F. HOLTZ

H. M. DROTNINGENS HOFLEVERANTÖR

BRUNKEBERGSTORG 5 STORA NYGATAN 35
STUREGATAN 8
STOCKHOLM

Loppor, löss etc. hos husdjuren utrotas säkert med **PEREAT-insektspulver**. I större och mindre burkar.

Erhålles i alla välsorterade Färg- & Kemikalieaffärer.

GENERALREPRESENTANTER:

A. SANDSTRÖM & C:o - GÖTEBORG

En god mellanrätt

MAKARONISALLAD

100 gr. svenska makaroner, stänger, 3 st. medelstora kokta rödbetor. Säs: 1 hårdkokt äggula, 2 msk. olja, 2 msk. ättika, salt, peppar, vitpeppar, ½ tsk. kaporis. Beredning: Makaronerna sköljas, förvällas i kokande, saltat vatten 20 min., upphålls i durkslag, överspolas med kallt vatten och få rinna av. Därefter skäres de i 1 cm. långa bitar. Rödbetorna skäres i små tärningar och blandas med makaronerna. Till säsen passeras den hårdkokta äggulan och kryddorna, varefter oljan och ättikan tillsättes litet i sänder, och sist den hackade kaporisen. Säsen hälls över makaronerna och rödbetorna och allt ombländas väl samt får kallna. Serveras enbart eller tillsammans med kött.

Se till att Ni får svenska makaroner!

Enastående erbjudande

Å Svenska Statens
Premieobligationer
1921

utlottas **3,000,000** Kr. vid
Dragning i mitten av Juni.

Säljas på avbetalning för 58 kr. med full vinstträtt och endast 4 kr. som första inbetalning, därefter betalas 3 kr. i månaden. Dessutom lämna vi alla som återopä denna tidning

Gratis 100,000 Sovjet Rubel

Sändes över hela landet mot postförskott + porto från

A.-B. Mäklarefirman Baltic,
St. Vattugatan 10, Stockholm.

1 vinst å 50.000 Kr.
1 vinst å 100.000 Kr.
1 vinst å 200.000 Kr.

11,000 vinst

å kr. 100:—

1,100 vinst

å kr. 500:—

500 vinst

å kr. 1000:—

60 vinst

å kr. 5000:—

20 vinst

å kr. 10,000:—

Lindgården

MITT EMOT HASSELBACKEN

Väffelbruk Konditori

Vardagar 12 midd. — 11 e. m.
Sön- och helgdagar 1—11 e. m.

MUSIK.

Direktion:
Stockholms Allm. Restaurant A.-B.

Tyllkorsett

låg modell
9 50

Tyllbrösthållare

av fin trådtyll
2 25

MEETHS
Korsettaud.

Drottninggatan 63 - Stockholm

Till landsorten mot postförskott eller efterkrav.

HÄNGMATTOR

Garanteras för 200 kg., längd 2 meter, bredd 0.85 mtr. st. Tillverkade av extra I:ma markisväv, med insydda sidolinor, svetsade förtenta ringar, bägar av fernissad björk. Sändes på öppet köp emballagefritt över hela landet mot postförskott.

NILS WIDE
10 St. Vattug., Stockholm.

JAMAICA BANANER FRUKT OCH MAT
MEN DE MÅSTE VARA MOGNA

Receipt gratis!

Tillskriv
The Banana Company A.-B.
Norrländsgatan 16 - Stockholm.

skar förstå vad han ser. Det samma gäller slutprogrammets med spänning motsedda dansdikt "Människan och hennes längtan", vars koreografiska och dekorativa kuriositeter utformats efter ett poem av Paul Claudel. Där brast det också i handlingens klarhet och kraft. Men det fanns gott om vackra färg- och rörelseeffekter och man hade ånyo tillfälle att, liksom i El Greco-scenerna, beundra hr Börlins statuariskt fulländade gestalt; det var något av ung gladiator med ett muskelspel, som i skönhet tävlade med antikens ädlaste skulpturer.

Men om synsinnet stundom kände sig tilltalat fingro örönen i stället utstå smärtor av infernalisk natur. Ty värre katzen-jammer än den som bjöds i Darius Milhauds musik till dikten torde vara svårt att uppleta. Om någon stackars melodi vid enstaka tillfällen vågade arbeta sig fram ur tonumultet dränktes den omedelbart i nya skrån och tjut. Det lät som om ett menageri av rovdjur hållit till i orkestern och bakom scenen. Den arma långtande människan vred sig också stundom som Laokoon under ormarnas kramning.

Numret "Dansgille" gav däremot ett intryck av frisk levnadsglädje och av svenskt folkliv i dess ljusaste skiftningar. De intressanta dansnumren, där Börlin med lycklig parafraseringskonst gjort turnerna än festligare och mera lynesbetonade, exekverades med verklig brio och en till mästerskap driven teknisk skicklighet.

Totalintrycket av Svenska balettens dansaftnar kan följaktligen ej bli oblandat tillfredsställande; dess ledares experimenteringslust har stundom farit i väg med den konstnärliga smaken och fantasien. Men respekt är sällskapet värt, respekt för sina originella strävanden, vilka givit så glänsande resultat som "Iberia", "El Greco" och dansdivertissementen, och ej minst respekt för sin kunnsighet och sitt allvar i arbetet.

Orden om Sven Duva kunna tillämpas på den dristiga och talangfulla ungdomsskaran: något förtjänt den skrattas åt, men mera hedras ändå.

Dumma slagord böra försvinna. Slagordet Det tråkiga Stockholm först och främst. Vi ha nu gått och tuggat på det till den grad, att vi inte märkt hur dumt och orättvist det blivit. Titta bara på staden just nu, där den, glimmande och livlig, ligger insvept i försommarens finaste crêpe de chine. Kan den kallas tråkig? Och ha vi inte sommarteatrar i legio, som locka de nöjeslystna?

Exempelvis Folkteaterns sommarrevy av Karl Gerhard "Ställ er i kön!" blir av allt att döma stockholmarnes mötesplats under de närmaste månaderna. Karl Gerhards revyepenna tycks vara doppad i något av den vätska varmed Aristofanes nedskrev sina satirer. Den sprätter omkring sig roliga infall och svidande elakheter i kupletter och dialog om allt som är vrångt och dumt i vårt goda samhälle. Och själv är författaren en mångsidig revyskådespelare och god kuplettsångare. Dessutom har han två stjärnor, som sprida glans över revyn: Naima Wifstrand och Lili Ziedner. Den förras yppersta nummer är visan, hon som 82-årig pensionär på "Höstsol" föredrar om sig själv och sin lyktade konstnärsbana, och den senare gör bland mycket annat en mästertlig scen, då hon som servitricen i ett torrlagt Sverige, själv överförfriskad av den goda spriten, serverar gästerna whisky som hon gömmer i klacken på sin ena sko.

Revyen består för övrigt av en mångfald tablåer, nästan för många, och anspelningsarna hagla tätt och träffa oftast prick. Nalle Halldén sköter orkestern, sjunger med i kuplettrefrängerna, och finns det möjlighet att öka kontakten mellan scen och salong försitter han inte tillfället.

Blancheteatern har alltså samma tur. Den nya direktionen börjar med en lustpelsartad komedi "Nu kommer Madame!" av ett par hittills obekanta kvinnliga dramaturger Gilda Varesi och Dolly Byrne, som är både fyndig och underhållande, trots den tunna handlingen. Fru Tollie Zellman i den kvinnliga huvudrollen agerar med sin kända naturlighet och denna tjugusende naivitet, varifrån alla teatertrics äro bannlysta. Herr Aréhn spelar konfunderad äkta man; rollen är ganska slät för en karaktärs-skådespelare med hans eminenta förmåga — men hans talang får i alla fall ut det mesta möjliga av uppgiften. De övriga rollerna ges något ojämnt; bäst lyckas fru Castegren som en pladdrande och gestikulerande italiensk kammarjungfru.

Friluftsteatern ha även börjat kampanjen. På Hagateatern gör Felix Körlings nya skämtspel "Peppar och kryddnejlikor" berättigad lycka. Det är som klippt och skuret för teaterns förmågor och den täcka lantliga ramen.

Skansens friluftsteater börjar med en repris: Hostrups behagligt skämtsamma och romantiska lustspel "Äventyr på fotvandringen", som ej tycks vara utspelat ännu på en tid.

ARIEL.

*

Djurgårdsteaterns sommarpjäs, "Den javanesiska dockan" är en ganska tunn, men underhållande bagatell i tre akter, byggd på ett pikant, fast mycket "gjort" motiv. Den tyska pjäsen är inte sämre, tvärtom, genomsnittet av den moderna komediproduktion, som roat publiken i otaliga europeiska teatersalonger, fast den har otroligt litet att göra med vad som ingriper i denna publiks liv och tänkande.

BALANSMOTORN ARCHIMEDES

hävda fortfarande
sitt anseende såsom
marknadens främsta
utombordsmotor.

Pris från kr. 475.—

Aktiebolaget Archimedes
Sundbyberg

Ni bör omedelbart abonnera
på det världsberömda
bokverket

Brehm: Djurens liv

varav en ny, omarbetad och utökad svensk upplaga är under utgivning. **Tredje bandet** — föreligger nu färdigt.

Detta standardverk, som i sin nya svenska form, under redaktion av flera bland våra främsta zoologer, framträder mera fulländat än på något annat språk — det finnes i en mängd upplagor utgivet på de flesta kulturspråk — kommer att omfatta 15 delar i praktband, rikt illustrerat med c:a 2,000 bilder i texten samt öfver 500 helsidesplanscher i färgstryck, etsningar m. m.

Nyttillträdande abonnenter erhålla omedelbart de tre nu utkomna delarna samt i fortsättningen omkr. två band pr år.

Pris 35 kr. pr band. Förmånliga avbetalningsvillkor.

Prospekt med tryck- och illustrationsprover gratis och franko hos förlaget eller i bokhandeln.

Subskription kan ske antingen i närmaste bokhandel eller direkt hos förlaget,

Aktiebolaget Familjeboken
Vasagatan 7, Stockholm.

OTTOMANER
PABAN, Stjärng. 5 (inv. Odenplan) Sthlm.

Stort urval

av barnsängar, turistsängar, madrasser, täcken, filtar, mattor, gardiner.
Billiga priser.

ADOLF PEHRSON
NYBROGATAN 34
Stockholm. A. T. Öst. 36 73.

Mot blodbrist och allmän svaghet

Ferrin

Bästa Järnmedel,
Utmärkt stärkande.

Till allmänheten direkt och till fabrikspris sälja vi DAMLAGSKOR av prima mjuk chevreau, äkta Wienermetod, handsydd. Ypperl. passform. Förstkl. arbete. Elegant modell, välsittande. A-stämplade.

Svart med militärklack.

11=

Svart med pompadourklack.

12=

Skofabr. Partilager, St. Vattug. 10, Sthlm.
Till landsorten mot postförskott och ombytestätt.

Bittert

ångrar Ni Er, då Ni fått linnest
förstört av dåliga tvättmedel,
fast Ni borde veta att Tomtens
Tvättpulver är alldeles oskadligt.

JÄGERS
DOPPVÄRMARE

300 watt Kr. 9.—
450 > > 10.50

OBS.: Nedsatta priser.

JÄGERS ELEKTR. AKTIEBOLAG
ESKILSTUNA

GRATIS. FRANKO

erhålls vår fullständiga provkollektion och priskurant. Skriv i dag. Högfina kvaliteter och ytterst låga priser. Full ombytestätt lämnas. Fraktfritt över hela Sverige. God inkomst erhålles genom att försälja våra omtänkta tvålar. FRANSKA TVÄLIMPORTEN, Borås Bästa inköpskälla. Direkt, utan mellan-händer.

Mild och behaglig

äro de mest utmärkande egenskaperna hos YVY-tvålen, och förvånande äro de resultat, som upp-nås vid ständigt begagnande; den skära, matta tient i hyn fram-träder inom kort. Yvy-tvålen är och förblir allas favorit, när ett behagligt yttre vill bevaras för framtiden.

Yvy-tvålen säljes i alla affärer i hela landet.

Österlin & Ulriksson,
Kem.-tekn. Fabrik, Ystad.

Gösta Ekman i den manliga huvudrollen spelade med driven teknik och den glimt av självironi, som göra hans komiskt enfaldiga manspersoner så sympatiska. Ann-Sofi Norin gav just inte något utöver den smånätta rollen sådan förf. format den. Georg Blomstedt spelade med en roande bon-homie.

T.

Kristallsalongen har haft premiär på en mycket tunn och obetydlig revy av Emil Norlander, och den kommer väl knappast att bli så långlivad. Både handling, kvickhet och fantasi lysa med sin fränvaro, baletterna äro torftiga och en del osmakliga, dräkterna — med undantag av fru Maja Cassels — stillösa. Fru Maja Cassel, hrr Schröder och Lindholm med flera andra utmärkta artister, som spela med, äro värda allt erkännande för sina prestationer, men de kunna inte hjälpa upp den klena pjäsen.

R.

Iduns hushållssida.

(Forts. fr. sid. 579.)

och några små smörflockar. Formen införes i god ugnsvärme, och anrättningen gräddas omkr. 1 tim., eller tills rabarbern vid prov kännes mjuk, och kakan har vacker brun färg. Serveras i sin form med eller utan vispad grädde.

Imiterad sjömansbiff (för 6 pers.). Omkr. ½ kg. tunna skivor av stek (här rostbiffen), 1½ lit. potatis, kokt med skalen, 1 stor portg. lök, 2—4 msk. av det avskummade fett från rostbiffen, peppar, salt, överbliven steksås, buljong eller vatten, tillsatt med köttextrakten.

Potatisen skalas sedan den kallnat och skäres i ½ cm. tjocka skivor. Löken skivas och brynes i rikligt med fett. I en djup eldfast form hålles litet stekfett, — eller också smörjes den med smör — och ett varv potatisskivor nedläggas, som saltas. Därpå kommer ett lager tunna stekskivor, som beströs med peppar, salt och ganska tjockt med stekt lök, och därpå åter potatis, kött o. s. v., tills formen är full och tätt packad. (Det måste vara rikligt av potatis, enär denna delvis smälter sönder.) Översta varvet, som består av potatis, beströs med stöbröd och belägges med små smörflockar. Vid sidan av formen ihålles så mycket sammanblandad sås och svag buljong att vätskan står till ¾ av innehället. Formen införes i god ugnsvärme och får stå ¾—1 tim., första delen av tiden försedd med lock, för att säsen ej skall koka in. Serveras i sin form.

Brun soppa med vermiceller (för 6 pers.). — Rester av ben från stek, fågel etc. (här rostbiffsbenet), (1 stor morot, 1 palsternacka, 1 liten purjolök, 1 liten rödlök, omkr. 3½ lit. vatten, 5 vitpepparkorn, 1 nejlika, 4—5 persiljekvistar. — Avredning och garnityr: 1½ msk. smör, 3 msk. mjöl, cayennepeppar och salt, 1—2 msk. madeira; — 1 hekto fina vermiceller eller stjärnmakaroner.

Sedan allt köttet skurits från rostbiffsbenet, hugges detta i så små stycken som möjligt. De läggs tillsammans med feta stekrester, de grovt skurna rötterna och lökarne i en långpanna, som införes i varm ugn, där alltsammans får under en och annan omrörning bryna. Skulle köttet etc. se ut att bränna fast i botten, påspädes litet vatten. När benen och rötterna äro bruna, läggs de i en större kastrull och översläs med det kalla vattnet. Salt och kryddor iläggas, och buljongen får sakta koka 2—3 tim., varefter den uppsläs. När den något svalnat, avskummas noga allt det uppflytande fett. — Smör och mjöl brunfråsas långsamt över ej för stark eld, och buljongen påspädes (den bör vara inkokt till omkr. 2 lit.) småningom. Soppan avsmakas med salt, en aning cayennepeppar, vin och helt litet sockersoja; denna senare för färgens skull. — I sopp-skålen läggs de i litet buljong kokta, varmhållna vermicellerna. Soppan serveras het.

En kinesisk utställning

pågår f. n. i Kinamagasinet, Regeringsg. 43, inneh. frk. Judith C. Hansson.

Dessa nyinkomna textilier och andra kinesiska saker ge ett alldeles särskilt skönhetsintryck. De ha gjorts med den allra finaste färgkänsla, med en säker teknik och en omsorgsfullhet i arbetet, vars make man får söka efter. Där är t. ex. en antik gobelin med ett kinesiskt motiv (priset är endast mellan ett- och tvåhundra kr.), som förenar handarbetets skönhet med det egendomliga i det kinesiska myt-motivet. Vidare härliga mattor, dukar och andra textilier, broderade i moderna mönster men med samma beundransvärda omsorgsfullhet etc.

Draperier och dukar gjorda av magnifika gamla tempelrockar höra till förnämheterna.

Alla dessa ting betinga så pass låga pris, att vilket skönhetsälskande hem som helst kan skaffa sig dem bland sina nödvändighetsartiklar. — Åtskilliga sorter sidentyger i bedärande färger och smakfulla mönster till blusar och klänningar m. m. märkas också. — En prydnad i samlingen är även några av ingenjör Carlbecks Ming-bronser, som utställas här.

En bra karl reder sig själv, bara det finns vatten och

F. PAULI'S OVICULA-TVÄL
Ovicula
(Egg) Tvål
FABRIK F. PAULI, STOCKHOLM

Då alla husmödrar erkänna att ZENITH'S EXTRA VÄXT

förtjänar hedersplatsen som
finaste hushållsmör bör
det aldrig saknas i något hem.

GUMMANS
Tvättpulver

-de d'
ändå de
bästa.

En härlig sommardryck!

Björnbär Körsbär
Hallon

garanteras tillverkade endast
av fruktsaft och socker.

I parti från Hrr Engrossister och
A.-B. TH. WINBORG & Co.,
Stockholm Sö.

Den bästa
SYSTER ELLAS
SÄRSALVA
med Burows lösning

SÄRSALVAN

PRIS
Kr. 2,50
Tillverkare
FABRIKS A.-B. ELLAS
~ STOCKHOLM ~

är beredd av samma mjuka och smidiga salvykonstners som Syster Ellas Salva, med en tillsats av icke mindre än 45 % Burows lösning.

Försäljes
överallt

GOTLAND

Besök VISBY. Nordens märkligaste medeltidsstad. Lämpligt mål för skolresor.

Upplysningar genom

TURISTBYRÅN, VISBY

Kemisk Tvätt

utföres förstklassigt vid

A/B NYA BLÅ HAND

Bodar:

HOLLÄNDAREGATAN 13
Allm. Tel. Norr 46 33

BIRGER JARLSGATAN 7
Allm. Tel. Norr 125 09
Rikst. Tel. 53 73

BRÄNNKYRKAGATAN 2
Allm. Tel. Sö. 334 39

HORNSGATAN 170
Allm. Tel. Sö. 301 35

ANNA WALHJALT
Skolvägen, Älfsjö.

Postadress: Liljeholmen.

Kejsar-Borax

Det bästa toaletmedlet.

Av **SANGALLA** the
rekommendera vi våra kända märken
"PEKOE SOUCHONG"
"IMPERIAL", "ORDINARY"
i originalförpackningar.

PERCY F. LUCK & Co.

Förnämsta märke för
*vantar och
strumpor.*

Finnes i varje
välsorterad manu-
faktur, tricot och
kortvaruaffär.

**Duktyger - Handdukar
Vita vävnader**

till fabrikspriser

Almedahls Förs.-Magasin
OBS! 55 Kungsgatan 55. OBS!
GÖTEBORG

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspännare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmånligast hos

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik,
Borås. Rikstelefon 1028.
Exp. till landsorten mot postförskott.

KINAMAGASINET

specialaffär för Kinesiska varor. Ny sändning från Kina av handbroderade Dukar, Löpare, Flygeltäcken, Runda motiv till Kuddar, Sjalar, Handvävda Siden, Bronser, Porslin, Handknutna mattor m. m. OBS! Låga priser.

Regeringsgatan 43, 1 tr., Stockholm. Riks 30 86.

MATTORNA

rengöras och sommar-
förvaras bäst hos

STHLM VACUUM CLEANER A/B.
(Firman grundad 1905.)
13 Uppsalagatan 13.
Rikst. 93 52. Allm. Tel. Norr 93 52.

VITA KAPPOR

tvättas kemiskt.

Förstklassigt utförande

hos

LUNDBY

Skönfärgeri & Kem.
Tvättanstalt, Göteborg
KUNGL. HOVLEVERANTÖR

Damkläde

extrafina kval. i stor och utsökt färg-
sortering. Herr-cheviot i verkligt hög-
fin kval. och äkta färg, finrandig, kr.
17: - pr mtr.

Minutförsäljning. - Partipris.
NORRÖPPINGS STUVLAGER,
Barnhusgat. 4. Stockholm.

Begär alltid

MAIZENA

Oöfverträfflig

såser,
bakning,
maizenagröt
etc.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Signaturena "Självförsörjan-
de" och "Tacksam" har personligt
svar. Insänd svarsporto så till-
ställa vi Er svaren.

FRÅGOR.

Då jag sett många få så goda
kloka svar i denna avdelning ville
jag bedja om ett råd eller en idé.
Jag är en 33-årig änkefru som
blev ensam för 4 år sedan och
se'n bott i mitt föräldrahem. Nu
i år bli mina 2 gossar i skol-
lärn och vi har alldeles för lång
skolväg. Vad skall jag kunna
göra för att nära en skola kunna
skaffa oss fritt vivre, åtminstone
under skolterminerna? Jag är
bonddotter, har även som gift
haft lantushåll, är sjukvårds-
och massagekunnig och kan sköta
en mindre poststation. Som tider-
na nu äro kan man ju ej våga
börja något företag och tidnin-
garna vimla av annonser av dem
som vilja ha ett barn med sig.
Linne, silver och så gott som all
servis och kökssaker till ett trev-
ligt litet hushåll kan jag medföra
om det skulle kunna göra saken
lättare. Sömnad och strumpstick-
ning (maskin) kan också utföras.
Är stilla och ordentlig men ej så
där otroligt fortfärdig. Skall jag
männe annonsera att få hushålla
för lärare el. dyl.? eller sköta
skolhushåll? Har någon hört ta-
las om någon som fått någon lik-
nande plats. Vill någon giva mig
ett råd. Adress finnes hos red.
som även sänder personligt svar
till mig.

Östgötagan 1889.

Är det någon av Iduns läsarin-
nor som kan och vill rekomen-
dera en rolig, nyttig och passande
tyck tidning för min 13-åriga son?

Svar till 3:dje klassist.

Kan någon av Iduns vänliga lä-
sekrets giva mig anvisning på ett
varaktigt vänligt (helst barnlöst)
hem för en obetydligt nervklen
medelålders änkefru om möjligt i
Stockholm eller omnejd eller Lund
med omnejd. Kan svärligen beta-
la mer än 60 kr. i månaden, men
villig att hjälpa till med varje-
handa eller också efter överens-
kommelse sköta något självstän-
digt. Varmt tacksam för svar till

Orolig släkting.

Har utsikt att få resa till Eng-
land för att förkovra mig i en-
gelska språket. Genomgått 8-klas-
sigt läroverk. Oxford har upp-
givits såsom lämplig plats, men
det anses dyrt att leva där. Kan
Idun giva mig ett gott råd eller
hänvisning, var nödiga upplysnin-
gar kunna erhållas i Stockholm?
I. L.

"PLOMB"

är någonting nytt bland de många
föret kända skolagningsmedlen.
Man nöter hål på en skosula. Vad
är att göra? Jo, man tar en kniv
och skär hålets kanter jämna och
fina, tar en stång Plomb, tän-
der den på en ljusläga och låter
preparatet såsom smält lack drop-
pa ner i utskärningen tills den är
fylld. Med en värmd kniv jäm-
nar man ut preparatet, ställer skon
att torka och om en halv timme
har man sulan plomberad med ett
material som lär vara lika elastiskt
och lika slitstarkt som lädret och
fullkomligt sammansvetsat med
den gamla sulan. Vad kan man
mer begära? I dessa tider då
man måste spara? Handels &
Industri A.-B. Bavaria, som har
ensamrätt för Sverige till prepa-
ratet kommer inom kort att på
torg och öppna platser i staden
demonstrera hur en skolagnings
utföres på två minuter till ett
pris av c:a 15 öre.

N I N O
Cat-meal

*Ninon är
hudcrämer
par preference*

HYLIN & C^{OS} F.A.B.
STOCKHOLM

Björkboms Maltextrakt

är ett utmärkt kraftnäringsmedel för
barn, sjuka och konvalescenter.

Maltextrakt med kalk
har särskilt visat sig lämplig som
botemedel mot eng. sjuk.

Maltextrakt med järn eller järn och
kina är ett utmärkt medel vid blod-
brist och allmänna svaghetsstillstånd,
då järn erfordras.

Obs! Detta järnmedel är ej stop-
pande och ej skadligt för tänderna
o. dessutom välsmakande o. hållbart.

Fås på alla apotek.
Nyhet: Björkboms maltextraktkaramel-
ler i askar å 1:25 kr. Synnerligen
välsmakande!

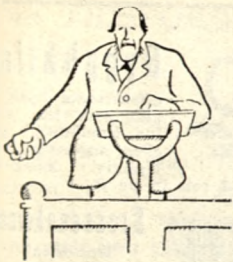
Björkboms Maltextraktfabrik är flyt-
stad till
apoteket "LEJONET" i Malmö.

**GULDPLATERADE
UR-KEDJOR**
VARAKTIGAST SMAKFULLAST
BILLIGAST
I parti hos Sveriges Ur-
makare A.-B., Sthlm.

Florodol
ÄR
ALLAS FAVORIT-
TVÅL

RIKSDAGSMANNEN

Riksdagsmannen är hemtraktens representant i riksdagen och har Sveriges lagar och författningar på sina fem fingrar. Redan som gosse studerade han statens och kommunens organisation och funktioner i Medborgarens bok samt lärde sig att upprätta köpekontrakt och testamenten. Han blev en outhärlig hjälprede för traktens bönder och han hade knappast blivit valbar förrän han utsågs till kommunalfullmäktig, varefter vägen genom landstinget till riksdagen låg rak och banad. Hans livskurva har gått från klarhet till klarhet tack vare ett gott huvud och stor personlig duglighet. Nu är han riksdagsman och medlem av ett flertal kungliga kommittéer. Enligt försljudande har han nyss utarbetat en motion om lag, avsedd att förbjuda allmänheten att putsa skodon med annat än Viking skokräm. "Då, enär och emedan", heter det i detta lagförslag, "skodonen icke bli blanka om man brukar annat än Viking-krämen och det dessutom är slöseri med mänsklig kraft att försöka blanka skorna med dålig skokräm göre vi härmed veterligt att försäljning av annan skokräm än Viking skokräm förbjudes." Motionens andemening är således:

Fullgod vara sälje du din nästa, Viking skokräm är alljämt den bästa.

SOLO-KAFFE

AB. MALMÖ
KAFFEKOMPANI
KÅ. DET BÄSTA
JAVAKAFFET

Gravvårdar

Bröderna Styrenius
Stenhuggeri A.-B.
VÄSTERVIK

Priskurant på begäran.

M. ZADIG'S DEPILATORIA

ett säkert verkande, oskadligt medel för att borttaga generande hårväxt.

Säljes överallt.

M. ZADIG - Malmö

H. M. Konungens Hovleverantör
NEDERLAG
i Stockholm, Regeringsgatan 13,
i Göteborg, Kronhusgatan 22.

IDUNS SKÖNHETS- INSTITUT

N:r 71. Snälla Skönhetsdoktor! Skulle gärna vilja veta vad det kan bero på och om det finnes något medel mot nedhängande bröst? Är endast 20 år. Brösten visade dylik tendens redan vid 16 år ungefär. Begagnar brösthållare, men brösten bli ju ej mindre av det.

"Undrande".
Bada och gymnastisera och begagna fortfarande brösthållare. Huvudsaken är att få musklerna fastare omkring brösten.

N:r 72. Snälla Fru Skönhetsdoktor! Jag har fått långa hårstrån kring bröstvårtorna och vore så gränslöst tacksam om jag kunde få något medel för att få bort håren. Har klippt dem ett par gånger, men de växa fort upp igen.

"Ledsen".
Eftersom håren sitta på ett så ömtåligt parti råder jag er att låta borttaga dem av en läkare på elektrisk väg. Men om ni föredrar att själv experimentera därmed finner ni ett medel i sv. på fr. 2 i n:r 7. Naturligtvis måste det användas med försiktighet.

N:r 73. Hur skall man behandla en ansiktshud, som s. a. s. är "för stort tilltagen" — ej egentligen rynkig men skrumpen — för att få den slät? Lider även av pormaskar, som inflammeras. Tacksam för effektiv hjälp är

25 år — a.
Tvätta ansiktet om aftnarna med varmt vatten och någon god toalettvål och massera sedan med salva för slapp hud, som beskrives i sv. på fr. 25 i n:r 11. För att undvika pormaskar gäller att hålla huden omsorgsfullt ren; hur redan befintliga pormaskar avlägsnas ser ni i sv. på fr. 69.

N:r 74. Vad skall jag göra åt ett brunt streck på min överläpp? Ser ut som om jag druckit choklad och glömt använda servett efteråt. Det framträder mycket skarpt nu när solen börjar skina igen. Går dock inte helt bort på vintern heller. Vagar jag använda vätesuperoxid? Fördärvar det ej mera, så att om jag sedan blir solbränd för övrigt kanske överläppen förblir kritvit? Tacksam för ett medel, som ej skadar hud eller utseende.

I. I.
Det är ingen risk att använda salvan för bruna fläckar med 20 % vätesuperoxid, som beskrives i sv. på fr. 57. Men den bör användas med försiktighet, d. v. s. uppehåll göres efter tre à fyra gånger, så att huden ej blir irriterad. Lämpligast att anbringa salvan på aftonen efter tvättningen och låta den sitta kvar över natten.

N:r 75. Huru få bort s. k. pormaskar? Har hela kinderna, näsan och pannan fulla av små svarta prickar. Har försökt flera sorters salva men utan resultat. Mycket tacksam för råd är

"Ung flicka".
Ingen salva hjälper utan att huden hålles noggrant ren med tvättningar varje afton med het vatten och tvål. Sedan kan ni avlägsna pormaskarna på sätt som beskrives i sv. på fr. 69.

N:r 76. Vänligen bedes om råd i följande: Av naturen är jag mycket blek. Denna blekhet är mycket missklädande men ögnarna vill jag använda smink. Är mycket ledsen för min genomskinliga blekhet, som emellertid ej härrör av någon sjukdom. Har hört talas om att bleka kinder kunna tatueras röda. Bli de lagom röda utan några märken? — I ett nummer av Idun har jag sett en indirekt avrådan mot parafininsprutning. Varför? Oändligt tacksam för svar är

"Ledsen Idunvån".
Om ni för ett stillasittande liv måste ni använda varje ledig stund till kroppsrörelse i friska

Under restiden eller under sommaren

när man flytt från stadens heta murar för att på havet eller landet hämta vederkvickelse eller förströelse, förekommer det ej sällan, att tyngd under massan av nya intryck förmågan att tillgodogöra sig dessa blir lidande, att sinne och nerver mer eller mindre neka att göra sin tjänst. Inträder detta mattighets-tillstånd, använder man »4711» och man skall strax känna, hur nytt liv pulserar genom ådrorna. Den, som packar sin reskoffert, måste därför tänka på att förse sig med en flaska »4711».

Intensiv verkningskraft,
diskret arom, dryg vid
användning.

No. 4711. Eau de Cologne

Gör ett försök med No. 4711 Eau de Cologne-Tvål

Detta märke på varje förpackning — en borgen för bästa vara.

Begär Sallerins

så får Ni det bästa!

Växtmargarin:

"Extra Växt"

Gräddmargarin:

"Högsta Märket"

Oatine

Ni avundas andra som ha en vacker, välvärdad hy. Använd därför alltid OATINE, som läker och när huden och gör den mjuk. Tvål och vatten irriterar ofta huden, den blir grov, hård och gråaktig. Använd därför OATINE, som är något enastående i sitt slag. Den ingnides och avtorkas efter behag och ni bevarar huden smidig, frisk och vacker genom åren.

Begär endast OATINE "Vit crème, grönt lock" och tillbakavisa alla efterrapningar. Fås i burk, eller tub kr. 3:—, och stor burk (tredubbel innehåll) kr. 6:—.

OATINE SNOW är fin, snövit och mycket dryg i bruket och är vällyktande och uppsuges ögonblickligen vid lätt ingnidning. Genom ständig användning bevaras huden smidig, klar, mjuk och vacker. Fås i burkar av samma storlek. Kr. 3:— och 6:—.

Fås överallt, eller skriv till

THE OATINE COMPANY's Generaldepôt, Kr. Bernikowsgade 1, Köpenhamn. London & Paris

OATINE En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Stölma amatörfotoarbete
är oöverträffat! Utföres på

Inlämna till våra återförsäljare eller
direkt till Stöltens Foto Hus, Malmö.
1-3 dagar.

"Ja, denna gången har ni verkligen satt mej på det hala. Men så mycket kan jag säga, att antingen är det bästa mejerismör eller också Mustads Bästa Växt"

Krantz

Rydbergs Blaudring

Detta kaffe rekommenderas särskilt för god och fyllig arom.

PERCY F. LUCK & Co.

NESTLÉ'S BARNMJÖL

användes av alla mödrar, som vilja se sina barn friska, frodiga och välmående. Detta närings- och uppfostringsmedel, som är lättsmält, gott och billigt, är absolut tillförlitligt i synnerhet vid den kritiska avvänjningstiden. Nestlés barnmjöl är även ett förträffligt och kraftgivande födoämne för barn i alla åldrar, mag- och tarmlidande samt äldre.

SVENSKA MEDICINALVÄXTFÖRENINGENS

torkade blåbär, lingon, spenat, dill, sopprötter m. m.
Högsta kvalitet. Billiga, hållbara, lätta att förvara och enkla att anrätta. Bären ge utmärkta soppor. Lingonen ge dessutom en god sylt. Sopprötterna ge med obetydlig fettillsats en välsmakande buljong. Utförlig beskrivning medföljer varje kartong. Finnas i varje välsorterad specialaffär.
OBS! förekomma i minut endast i våra kartonger.

FALU-ÄTTIKA

— den bästa konserverings-, mat- och bordsättika, som finnes i marknaden —

tillverkas av

STORA KOPPARBERGS BERGSLAGS A.-B.

LIGGSÅR

SYSTER ELLAS SÅRSALVA med Burows lösning.

är bästa medlet. Prövat och erkänt på större sjukhus.

Tillverkare
PRIS KR-2,50
FABRIKS A.-B. ELLAS
~ STOCKHOLM ~

Försäljes överallt

luften. Börja er dag med litet gymnastik framför öppet fönster och med djupa andedrag. För en förständig och närande diet och förtär inte för mycket sötsaker. Bada regelbundet och ofta, isynnerhet simbad. Följer ni dessa regler vore det väl underligt om ni ej skulle få skära rosor på kinderna, om ni annars är frisk. Undvik alla konstlade medel för att få röda kinder, de kunna verka högst skadligt. Möjligan kan ni använda rosa puder. — I ert fall passar alls icke parafininsprutning, som ju användes för att utfylla håligheter eller ojämnheter i huden.

N:r 77. Vore synnerligen tacksam få veta om det finns någon svensk litteratur över fysikaliska behandlingsmetoder, särskilt inom den moderna skönhetsvården. Finnes någon tidskrift i detta fack?

Några böcker i skönhetsvård äro utgivna på svenska, men mig veterligt finnes ingen tidskrift i detta ämne.

Fru Skönhetsdoktorn.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga. Vore tacksam att få följande fråga införd och besvarad i Eder tidning: Finnes någon danskola i Stockholm, där resande på några dagar kunna få nödortförlig övning i de mest använda danserna utan att behöva deltaga i de mera långvariga kurserna?

Svar. På Nya Modedansinstitutet, Sturegatan 4, Stockholm, kan ni få privata lektioner eller genomgå snabbkurser.

Fråga. Undertecknad som önskar lära sig porslinsmålning, undrar om särskilda kurser finnes därför, på hur lång tid och hur stor avgift?

Svar. I Stockholm finnes två ateljéer, i vilka givas utmärkta lektioner i bland annat porslinsmålning. Tiden för kursen kan ej exakt angivas, detta beroende dels på huru "lättlärd" man är, dels på huru stora anspråk man ställer på sitt arbete. Det finnes personer, som anse sig nästan aldrig bliva fullt färdiga med denna fina konst, utan fortsätta att taga lektioner däri ända in i sin ålders höst, n. b. när synen står bi. Den ena atelieen där lektioner givas i porslinsmålning innehaves av Doktorinnan Anna Bergman, 10 Humlegårdsgatan, Stockholm; den andra är den gamla välkända Nordberg- och Petterssonska målar-skolan, som sedan flera år varit belägen högt upp på Smålandsgatan, Stockholm, och antagligen ännu är kvar, fastän ena innehavarinna, fröken Norberg är avliden sedan ett par år tillbaka.

Fråga. Kan det ge någon förtjänst att ge ut små nätta barnsagor med färglagda illustrationer och var skall man i så fall vända sig frågar

Svar. Vi råda er att i. n. slå författarskapet av såväl barnsagor som annat tillhörande författarskap ur hägen. Marknaden för. t. o. m. välkända namn och dito pennor är flau, och ännu mörkare ter sig saken för okända storheter, de må nu ha något av värde att komma med eller ej.

Fråga. Vore så innerligt tacksam, om någon av Iduns välvilliga läsarinna kunde säga mig (Forts. sid. 590.)

"Att tänka fritt — är stort att tänkarätt — är större"

— och rättast tänker helt visst den, som, vid behov av varor för sin och de sinas förbrukning, tänker så här: "Ett så stort urval som hos Ahlén & Holm finner jag ej annorstädes. Och av tidigare affärsförbindelse med den firman vet jag att dess priser äro låga och dess varor av god kvalitet. Därför vill jag genast skriva efter firmans stora sommarkatalog och göra mitt val efter den. Det blir icke bara billigast utan även bekvämast."

Vår sommarkatalog upptager tusentals olika artiklar, vilkas utseende åskådliggöres genom detaljrika och omsorgsfullt utförda illustrationer. Den erhålles gratis mot endast portolösen.

AHLÉN & HOLM - STOCKHOLM

Z-bageriets bröd.

Vörtlimpor (Carlzonslimpor), Kungsbröd, Formbröd m. m. finnes hos de flesta välsorterade brödbak- och livsmedelshandlande.

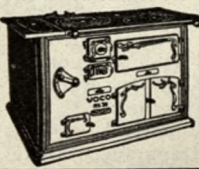
C. A. Carlzons Bageriaktiebolag, Z-bageriet
Döbelnsgatan 65, Stockholm.
A. T. N. 114 13. R. T. 87 03.

Flaggan i topp!

Vid behov av flaggor begär vår priskurant och prov å duk. Vi tillverka YL-LEFLAGGOR av prima kronduk "STORMFLAGGOR" av bomullsduk med tvinnad varp och "PRIMAFLAGGOR", starka och prisbilliga.

Vårt fabrikat tvänne gånger prisbelönt. Alla färger äkta och mätten lagenliga. OBS! Priserna betydl. lägre än i följ. EKELÖF & SVENSSONS flaggfäbr., Karlstad 4.

WOCO

Borås

Begär offert!

OTTOMANER

Förmånliga betalningsvillkor

TORWALD OLSEN, Blecktornsgränd 6, Sthlm.

Allm. Tel. Söder 9851.

Tabletterna

Reumatism Gikt Nervsmärtor Inga skadliga biverkningar. Starkt urinsyrelöslöande går Togal till själva roten av det onda. Dess smärtstillande verkningar märkas genast, även sömnlöshet bekämpas med Togal. Finnes å alla apotek.

Avmagring.

Dina Sicks erkända massagepomada borttager dubbelhaka, tjocka kinder, fetsamlingar på hals och rygg samt händer. Pr burk kl. 6:50. 2112 Toiletbadvatten, ersätter tvål, giver bländande vit hy. Pr fl. kr. 3:85. Novocrin återger håret dess naturliga färg på mycket kort tid, samt gör det poröst och glansigt. Pr fl. 4:50. Aboral Fräcknecreme bästa medel mot fräckor och bruna fläckar. Pris pr burk kr. 3:50.

ALMA BAUMBACH, Hollandareg. 11, 3 tr., Stockholm. Riks 6589.

Till landsorten mot postförsk. + porto.

Alla Rättor lockas utav Muridin! Det verkar som förgiftat vin. Dess färg är röd och Muridin är säker död.

MURIDIN försäljes i alla kemikalieaffärer och apotek i flaskor å 2:25 & 4 kr. OBS! Oskadligt för husdjur.

Rygghållare

effektivaste hjälp för alla som har anlag för framåtböjd gång eller insjunket bröst. Uppgiv axelbredd.

Kr. 12 och 14 pr st.

Grossesskorsetten

"Dorothea" den praktiskaste o. hygieniska korsett för blivande mödrar. Särskilt konstruerad och reglerbar varför ej att jämföra med vanl. korsetter.

Kr. 20:—

Korpulenta damer, vilka ha svårt att få korsetter som passa, böra använda vår särskilt konstruerade. De giva en idealisk figur. Kr. 18:—

Reformkorsetter, behagliga, ej att jämföra med vanliga snörliv. 9:—, 10:—, 12:—

Backfischkorsetter för flickor. Kr. 7:—

Gördlar för grossess och operation av prima kval. Kr. 12:—, 13:—, 15:— pr st. Alla med s. k. hängbuk torde även anv. dessa.

Elastiska gördlar, lämpliga för sportmän m. fl., giver en idealisk figur. Kr. 12:—, 14:—, 16:— pr st.

Brösthållare, extra prima. Kr. 3:50, 4:—, 4:75 pr st.

Höftformare

av prima grå dräll. Varje dam som önskar vackra, välformade höfter bör alltid använda våra moderna höftformare, vilka samtidigt tjänstgör som korsett. Kr. 12:— o. 13:— pr st.

Uppgiv mått vid beställning. Exp. till landsorten mot postförskott, ombytsätt.

Sjukvårdsartiklar, alla slag, åderbräcksstrumpor, gummihandskar m. m.

Illustrerad katalog gratis. MAGASIN SPECIAL, avd. 2. Stockholm.

Särskild Dam- & Herravdelning. Västerlånggatan 66 (Passagen). Filial: Birgerjarlsgatan 9.

CAP Praliner ytterst delikata

Mellins Food

är en världsberömd, lättsmält kraftnäring för barn, ammande mödrar, konvalescenter och ålderstigna samt för personer, som lida av mag- eller tarmsjukdomar. Förordas av läkare. Köpes i apotek, speciell- & drogaffärer. Mellins Food Depot, Malmö.

STÅLRESARMADRASSEN IDEAL

Hygienisk - Billig - Hållbar
Prislista gratis och franks
Obs! Reducerade priser fr. 1 mars i år.
AKTIEBOLAGET RESAR
Tel. 780 Karlstad Tel. 780

Goldwyn 60
TAND-CRÈME öre

Kameror. Förbrukningsartiklar, Tillbehör
FÖRNÄMSTA FABRIKAT. FREDSUTFÖRANDE
Aktiebolaget Arto. Malmö.

Spirella-

Korsetter erhållas hos
Fru ANN-MARIE SEDSTRÖM,
Östermalmsgatan 22. A. T. Öst. 57 97.

IDUNS TIDSFÖRDRIV.

CHARAD.

Mitt första är var man i Kina
Mitt andra rensas bort av man
med lina.
Den som mitt hela råkar få,
han som mitt första färgas då.

TILLÄGGSGATA.

all, kar, ätt, tig, arm, den, eka,
ägg, vig, alt, yra, get, agg, ren,
att, den, ära.

Framför vart och ett av ovanstående ord tillsattes en ny bokstav, så att nya ord bildas. De nya ordens begynnelsebokstäver bilda namnet på en känd svensk kvinna.

PALINDROM.

Rättfram jag nu ej finnes mer
Omvänd jag nya krafter ger.

PALINDROM.

Rättfram gör jag lycklig ett hjärta.
Omvänd föds jag av smärta.

CHARAD.

Mitt första är vokal, mitt andra
likaså.
Mitt tredje plär man göra på böljorna blå.
Uppå mitt fjärde bollen slår man.
Med mitt hela upp i luften går man.

Lösning

AV PRISTÄVLAN I N:R 21.

Namnet är: Tor Hedberg.

De tre först anträffade riktiga lösningarna hade insänts av Ina Michaneck, Södertelje, Signe Larsson, Norrköping, Hanna Leufvenius, Örebro, som alltså erhålla 5 kr. vardera.

Lösningar

AV TIDSFÖRDRIVET I N:r 22.

Skal och kärna: Säg, and, dag, en, led, mask, arv, kål, ask, rad, er. Begynnelsebokstäverna bilda: sadelmakare.

Ordgäta: I vart och ett av orden förekommer eller ingår ett egennamn.

Mot kärleken kämpar till och med »Solidar» förgäves.
Den grövsta smuts och de mest hårdnackade fläckar i tvätten förintar däremot »Solidar», det oöverträffade tvättmedlet, utan besvär. »Solidar» framtrollar snölik vithet utan att angripa tyget eller färgen.
»Solidar» lindrar mycket arbete och besvär för husmodern.

Solidar Tvätt-
Extrakt

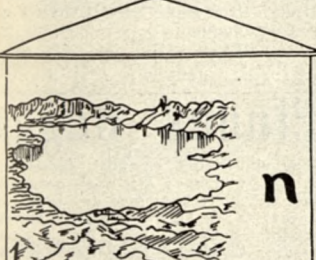
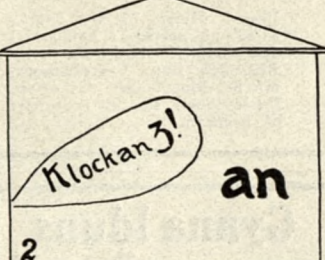
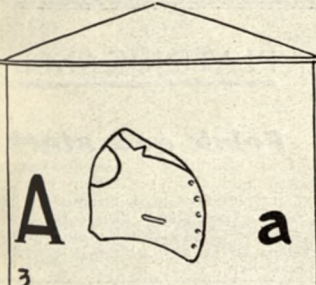
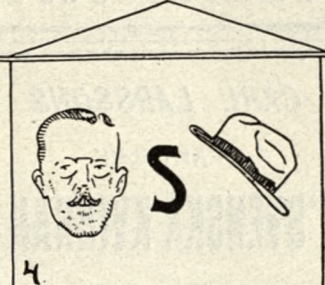
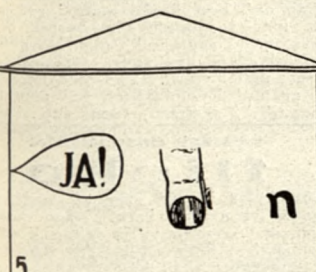
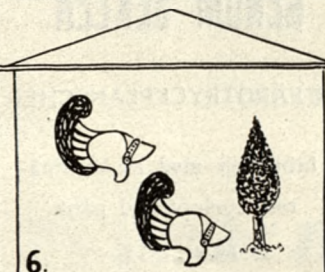

Först det ena, sen det andra,
arm i arm vi skola vandra,
när jag färdig med min tvätt,
Du ska se så fort och lätt,
som det går med »Solidar»
den är rakt av — underbar.

Märk noga de låga priserna och jämför kvaliteten.

Försäljningspriser å Solidar Hel-paket å 52 öre || Ensamtillverkare: Ferd. Mülhens
Halv-paket „ 27 „ || Fabrikstillverkare: Ferd. Mülhens
Fabrikstillverkare, Sundbyberg.

IDUNS PRISTÄVLING i N:o 24.

 n	 an
 A a	 S
 JA! n	 6.

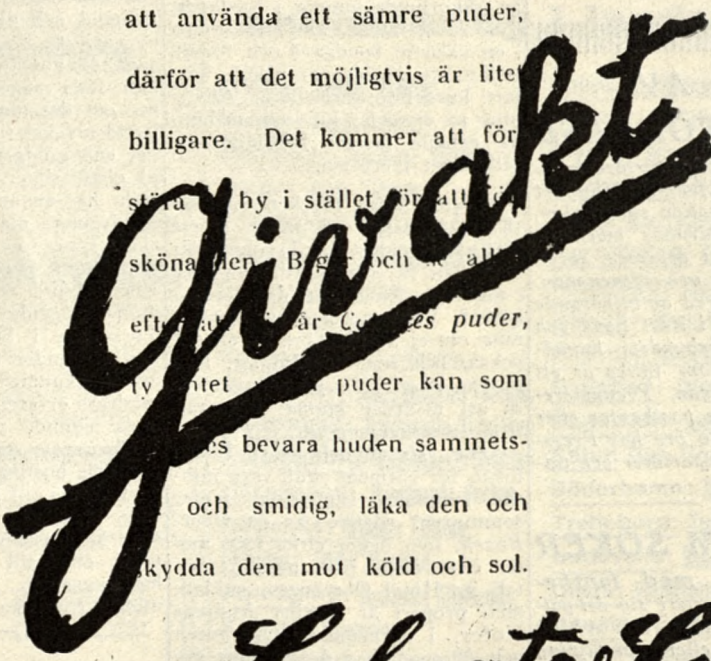
SEX REBUSKARTOR.

Har ni lust att slå er ned en stund och studera dessa kartor? Det är vanliga sådana, som ni ser, men vi våga påstå att de äro intressantare än dylika i allmänhet. Varje karta upptar i rebusform ett namn ur Sveriges geografi. Ni

har att tyda rebusarna och säga oss de sex namnen.
Lösning, märkt Iduns pristävling i nr 24, Iduns Redaktion, Sthlm, torde insändas före 24 juni. De tre först anträffade riktiga svaren belönas med 5 kr. vardera.

Låt Eder icke övertala

att använda ett sämre puder,
därför att det möjligtvis är lite
billigare. Det kommer att för
störa uthy i stället för att
skönheten. Begär och alla
eftersom det är Colgate's puder,
lystet att puder kan som
des bevara huden sammets-
och smidig, läka den och
skydda den mot köld och sol.

Colgate & Co

Tapetkompaniet

levererar Eder

TAPETER

till lägsta priser. Största sortering av in- och utländska kvaliteter. Rekvirera prover genast. Riks 99 05. Allm. 133 20. Katarinav. 7, Sthlm. (Vid Slussen.)

CORONA Skrivmaskiner

för privatmannen, hemmet och kontoret. Största skriv- och genomslagsförmåga; garanterat solidaste konstruktion med modernaste anordningar. Över 400.000 i bruk. Pris m. elegant resetti endast Kr. 300.—. Begär prospekt! A.-B. MASKINAFFÄREN ROYAL STANDARD, Malmorgsgatan 1 - Stockholm.

Tänk alltid på NORMANS vid behov av Glas och Porslän. Tegnergatan 23. — Odengatan 41.

RADIUMEMANATION

i hemmen! Billigt! Hälsobringande! Begär prospekt! Edv. Fredriksson, Åtrafors.

KNUTSONS Ottomaner

Dalag. 14, Sthlm. överträffade

Ceylon-Thé, finaste kvalitet, jämförlig med Thé, som i detaljhandeln kostar kr. 12:— till 15:— pr kg., säljes mot postförskott till hushåll för endast Kr. 6: 50 pr kg. + porto. Beställ i dag hos AHLANDER & ÖHRSTRÖM, Göteborg.

DEN TID AV PÅNYTTFÖDELSE

inför vilken vår världsdel nu står, måste i främsta runnet byggas på de solida egenskaper, som sedan hedenhögs bibehållit sig hos jordens arbetare, skrev nyligen en lärd och erfaren man. Är Ni intresserad av hithörande frågor, läs *Ni Vårt Land* och *Folk*, Bondeförbundets huvudstadstidning, som tillika är ett vakert nyhetsorgan. Prenumerera på närmaste postkontor eller köp lösnr: r å 10 öre hos Pressbyråns bud, kolportörer och tidningskontor.

DEN SOM SÖKER

förbindelse med lantbefolkningen vare sig det gäller att erhålla tjänare, köp eller försäljning etc. annonserar numera i *Vårt Land* och *Folk*, som samtidigt har stor spridning och billiga annonspriser. Adressera endast *Vårt Land* och *Folk*, Stockholm I. Stå gärna till tjänst med prisuppgift.

FRÅGOR OCH SVAR

(Forts. fr. sid. 588.)

något medel att få bort en s. k. fettknöl på halsen, den är så stor, som en hasselnöt. Den värker ej, men är litet öm, då man kommer emot den. Jag har försökt med jodsprit, tycker då att den blir litet mindre, men efter upphörande därav, tyckes den framträda igen.

Prästfru.

Svar. Vi råda er att rådfråga en läkare.

Fråga. Huru länge är det brukligt, att man bär slöja vid föräldrars död? Kan jag i sommar, 3 mån. efter min mors död, åtminstone mera till vardags, ha en svart sommarhatt av fina matta flätor, eller bör det, om jag lägger av min sorghatt, nödvändigt vara en annan av gasiris el. dyl.? Vet ej hur det brukas och har alls ingen att fråga därom, vore därför tacksam för svar genom Idun.

Prenumerant.

Svar. Det finnes egentligen inga regler för huru lång tid en slöja kan bäras varken efter föräldrarnas, en makes eller en annan nära anhörigs frånfalle. Det beror allt efter omständigheterna och om så får sägas lynnesriktningen. I ert fall råda vi er bestämt till att i vardagslag använda en svart, ja, t. o. m. en vit halmhatt med svarta band. Är ni däremot på någon större bjudning — där hatt kan komma ifråga — så kan ni däremot använda om ni så önskar slöjhatt — men absolut nödvändigt är det ej

Fråga. Vore så tacksam att få fru Elin Wagners adress. Har letat i Stockholms adresskalender, men kunde ej hitta den. 2) Kan det anses klokt att en ensamstående dam lägger ned sitt lilla kapital på att få en jordbit och en liten stuga och där försöka skapa sig ett levebröd. Disponerar omkring femtusen kr. Älskar oberoende och ensamhet. Kan eljest icke försörja mig på annat sätt än att gå i familj. Tacksam för svar.

G. S.

Svar. Fogelsta, Julita, är f. n. Fru Wagners adress. 2) Det kan ej gärna anses klokt att lägga ned det lilla kapitalet "i en jordbit och en liten stuga", såvida ni ej är någorlunda kunnig i jordbruk. Tag anställning som tjänarinna i en välkött bondgård och försök sedan att gå igenom någon kortare kurs i jordbrukslära. Anvisning på en sådan kurs bör ni kunna erhålla genom Hushållnings-sällskapet i ert län.

Fråga. Vore mycket tacksam få veta namn på några större platser i italienska Tyrolen, där man kan få tillfälle till vandring i alperna. Är Meran den lämpligaste? Vore tacksam för upplysning om ej alltför dyra hotell där också, och som ha lämpligt läge ej för långt från järnvägsstation så att utfärder kunna företagas.

Idunprenumerant, Ockelbo.

Svar. Meran och nedre Bozen torde för värmens skull vara mindre lämpliga vistelseorter under sommaren. Bättre är då Ober-Bozen, som ligger cirka 1200 meter över havet. Ett utmärkt hotell är Hotel Oberbozen, enklare men propert är hotellet Andreas Hofer. I närheten av Oberbozen och förenad med denna plats genom elektrisk bana ligger Klobenstein, också en lämplig sommarort. Här finnes ett lantligt hemtrevligt hotell, Gasthaus zur Kaiserau. Priset för helpension per dag varierade för någon tid sedan mellan 45 och 60 lire.

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.

Sten Stensson. Novellen är duktigt utförd, men vårt tränga utrymme och rika manuskriptförråd nödgga oss att avböja Eder t vänliga erbjudande.

HEMKONSULENTENS BREVLÅDA.

Herr G—m A—n. — Den ifrågavarande svenska tvättmaskinen har vunnit stora lovord där den användes. Den är bl. a. inmonterad i åtskilliga tvättstugor i en av Stockholms större villastäder där den drives med elektrisk kraft och är därstädes mycket omtyckt. Den därstädes mest använda tvättmaskinen är vanligen av storleken n:o 4 som rymmer 100 liter.

Fru Amanda torde för sitt onda i enda knäet samt för det andra lidandet anlita läkare; vi varken kunna eller vilja härvidlag giva något annat råd.

Fru Elisabeth. Receptet på de beskrivna grahambröden torde vara detta: 5 dcl. grahamsmjöl, 2 dcl. vetemjöl (det senare siktat med 4 tsk. jästpulver blandad med 1 msk. socker, ¼ tsk. salt, 40—50 gr. smör el. växtmargarin, blandas med fingerspetsarne tills det hela är som smulor. Då iblandas omkring 3 dcl. söt eller syrlig mjölk eller så mycket, att degen kan hanteras på bakbordet. Utkavlas i kakor, stora som ett tefat och i tjocklek av drygt 1 cm. Med kniv eller sporre delas kakorna sedan korsvis i 4 delar. Bröden ställas på smord plåt och gräddas genast. Hålla sig goda 3—5 dagar om de förvaras i bleckburk.

50-årigs fråga kan ej införas i Iduns spalter. Ingen utomstående, åtminstone i en tidnings-spalt, kan för övrigt råda i ett sådant fall som detta. — För det onda Ni lider av bör Ni vända Er till en klinik eller ock till en avdelning på ett sjukhus där dylika lidanden behandlas och även mycket ofta botas. Kostnaden är där ringa, i vissa fall ingen alls.

Fru Anna-Lisas fråga angående beklädnad av diskbänk är allt för lång att införas i Frågoavdelningen. Vad kopparbeklädnad beträffar, så blir denna allt för arbetsam att i längden hålla snygg och är fullt lika, om ej mer besvärlig att hålla ren än zinken. De nya metallerna Ni nämner, dirigold och durama, ha ju ännu ej varit så lång tid, eller rättare sagt, så allmänt i bruk, att man kan fälla något generellt omdöme om desamma. De äro emellertid mycket tilltalande för ögat; det äro guldglänsande, det andra ej olik silver. Ett sätt att nu råda Er, är att nu först dränka diskbänken med linolja eller det slags syra, som var använd i det kök, som Sveriges Husmödrars Riksförbund anordnat i den lilla mönsterlägenheten förra året vid Torsgatan i Stockholm. Sedan kan Ni under tiden höra Er för om fackkunniga eller dugliga husmödrars erfarenheter angående de båda nämnda nya beklädnaderna.

Margareta sparar både tid, papper och postporto genom att direkt skriva till Fackskolan i Uppsala, varifrån prospekt lämnas om lanthushållningsskolan, Brogård, eller till Rimfors lantushållningsskola som subordinerar under Fredrika-Bremerförbundet.

Glöm ej

att skaffa Eder

Iduns Kokbok.

Ny utvidgad upplaga.

VARFÖR ÄR NI SJUK

då HOMEOPATIEN bevisligen är den bästa hjälparen vid alla sjukdomar. Ring, skriv eller gör oss ett besök. Fråglista för sjukdomsbeskrivning på begäran.

Vänd Eder med förtroende till

WESTLUNDS Fysikal. & Homeopatiska Inst.

Hom. läkare.

Vardagar 10—2.

Aftonmottagn.: Tisd. o. Fred.

6—7 e. m.

R. T. 73935. A. T. Öm. 16 16.

Sturegatan 6. (Förväxla ej med Stureplan 6).

STOCKHOLM.

Avdelning för: Massage, sjukgymnastik, olika elektriska behandlingar, helluft m. m. (Billig taxa.)

Önskar Ni uppfriska

Edra kunskaper i engelska språket, önskar Ni uppehålla dem på ett angenämt och bekvämt sätt och vill Ni läsa engelsk litteratur på originalspråket utan att behöva slösa bort Er dyrbara tid med att leta i lexikon, då måste Ni skaffa Eder

The English-Swedish Magazine

Engelsk-Svenska Tidskriften)

Detta magasin utgives på engelska med parallell svensk översättning under medverkan av framstående engelska och amerikanska författare jämte Ernst Lundquist som översättare.

Lösnummer å 1 kr. till salu överallt.

Prent.: Helår 10 kr., halvår 5: 50, på posten, i bokhandel och portofritt från tidskriftens Red. och Exp. Västerlånggatan 65, Stockholm. At. 49 46. Provnnummer sändas portofritt på begäran.

Gynna Iduns annonsörer!

CARL LARSSONS

PRAKTVERK

"SVENSKA KVINNAN GENOM SEKLEN"

10 FÄRGTRYCKPLANSCHER

Inbunden med av konstnären komponerad pärm

Kr. 5:—

Portofritt mot insänd likvid i postanvisning

IDUNS EXPEDITION STOCKHOLM

Kvinnlig arbetskraft

inom såväl hemmens som andra kvinliga arbetsområden kan Ni

med bästa resultat

erhålla genom att sätta in en annons i IDUN, specialorganet för kvinnliga platsannonser av alla slag.

Insänd Eder annons till Iduns Annonskontor, Stockholm, och Ni erhåller omgående prisuppgift.

LEDIGA PLATSER

Hushållsfröken,

stark, pålitlig och sparsam erhåller 1 juli plats å egendom, 1 mil från Kalmar. Svar med betygsskrifter o. uppgift om ålder m. m. till "Fru Sjögren", Hossmo säteri, Hossmo.

Barnkär,

sykunnig, bildad flicka får plats i ung tjänstemannafamilj i Göteborg 20 juni eller efter midsommar; två gossar 5 och 3 år, jungfru finnes. Vacker bostad vid Slottsskogen. Svar till "Husmoders verkliga hjälp", Iduns exp., f. v. b.

Något äldre flicka,

gärna ensamstående, önskas som hjälp i hushåll hos gammalt par på landet. Den som har intresse för småbruk har företräde. Hjälp till grövre sysslor. Väninna kan få plats i prästgård i närheten. Svar med löneanspråk sändes till "Enkelt hem", Iduns exp., f. v. b.

Befattningen

som instruktionsskötterska och husmoder vid Karlskrona lasarett är ledig till ansökan. Denna bör vara inlämnad till lasarettsdirektionen senast den 20 instundande juni. Platsen bör tillräddas om möjligt den 1:sta september. Löneförmånerna äro: lön 1,200:— kr. per år, med trenne ålderstillägg å 150:— kronor efter 3, 6 och 10 års tjänst, fri kost samt bostad (två rum) med uppvärmning, belysning och tvätt. Semester under 30 dagar samt efter 6 års tjänst 45 dagar per år med konstant ersättning för under semester mistade naturaförmåner. Å den konstanta lönen utgår dyrtidstillägg efter samma grunder som för statens befattningshavare. Pensionsrätt kommer att sökas. Vidare upplysningar lämnas av lasarettsläkaren.

Karlskrona den 22 maj 1922.

Lasarettsdirektionen.

Husföreståndarinna

erhåller anställning snarast hos landsfiskal vid stationssamhälle på landet. Hjälp och ordinar lön. Endast å stadsgad och duglig person reflekteras. Svar till "Varaktig plats" med foto och löneprent, under adress A.-B. S. Gumelius' Annonsbyrå, Göteborg f. v. b.

Finnes någon,

som vill hjälpa en med annat arbete sysselsatt husmor att, dock med hennes råd, sköta ett hem med sex barn. Den yngste 6 år. En rar flicka finnes till hjälp. Bekvämt välla vid sparvagn utanför Göteborg. Svar till "Tacksam", Iduns exp. f. v. b., Stockholm.

PLATSSÖKANDE

Frisk och stark

15-årig läraredotter önskar komma i bättra hem eller prästgård 1 juli, för att tillsammans med husmodern sköta hennets göromål. Lön enl. överenskommelse. Tacksamt emottas svar omgående under sign. "Till 1 juli 1922", Iduns exp., f. v. b.

Två flickor

från ord. hem önska plats i god fam. 15 juni—1 juli, en som barnsk. barnkär med goda rek. och betyg från barnsk-plats, den andra som hjälp för frun, fullt kunnig i kläd- och linnesom. Svar med löneförmåner och pretentioner till "2 systrar", Iduns exp., f. v. b.

8-klagigt elementarbildad

flicka

söker plas i stad eller på landet att undervisa mindre barn. Något musik-kunnig. Är även villig deltaga i skrivgöromål. Svar till "Småländska", Iduns exp., f. v. b.

Ung realskolebildad flicka

önskar komma till trevlig herrgårds- eller prästfamilj för att lära hushåll. Svar till "Familjemedlem 19 år", Iduns exp., Stockholm.

SJUK-

skötterska med mångårig praktik inom privatvård önskar anställn. Närmare Stockholms Uthyrningsbyrå, Stureplan 6, Avd. 9.

PENSIONAT OCH BADORTER

Smögens Havsbad (Badrestaurangen)

rekommenderas.

Säsong 15 juni—1 september. God mat, Trevliga rum. Moderata priser. Härliga salta, varm- och kallbad. Tillfälle till fiske och segling. Tennisplan. Förfrågningar besvaras i Smögens av kamrerkontoret, telef. 43, i Stockholm av Massör G. Svensson, St.-telef. V:a 10832, säkrast 1—2 e. m.

Söker Ni plats

på något av den kvinnliga verksamhetens olika områden?

Kom då ihåg

att ett beprövat och av tusentals kvinnliga platssökande med bästa resultat använt förfaringssätt är att

annonsera i Idun.

Insänd Eder annons till Iduns Annonsskontor, Stockholm, och Ni erhåller omgående prisuppgift.

Till herrgård

eller prästgård på landet önska två lärarinnor (systar, 28 och 22 år) komma under 1 1/2 mån. från 1 juli för att erhålla ledning och förkovran i hushållsgörömmå men också att erlagga någon avgift. Tacksamma för svar till "Glädje och arbete", Iduns exp. f. v. b.

Två tyska högre ämbetsmannadöttrar

(systar 12—14 år) önska under sommarlovet 6—8 veckor, få komma i familj i södra Sverige. De äro enkelt uppfostrade och villiga att hjälpa till. Svar till Bergrat Compes, Buer Westfalen.

Husföresändarinna

ung, språkkun. o. musikalisk önskar komma i ett hem där husm. saknas, gärna landet. Närmare

Stockholms Uthyrningsbyrå,

Stureplan 6, Avd. 9.

Ung flicka

med småskolläroexamen o. realskolexamen, undervisningsvan, önskar till hösten plats som guvernant i familj, helst i svensk familj utomlands. Svar till "Hösten 1922", Filipstad p. r.

Ung, glad och arbetsam

bättre flicka önskar plats som sällskap och hjälp i familj. Medföljer gärna äldre ensam dam eller herre till badort. Svar till "Glad", Iduns exp. f. v. b.

Guvernant

plats önskas av ung studentska, undervisar även i musik, deltagar i lättare husl. sysslor. Närmare

Stockholms Uthyrningsbyrå,

Stureplan 6, Avd. 9.

Som husm. hjälp

önska 2 unga bildade flickor plats till landet under sommaren. Kunn. i alla husliga görömmå. Närmare

Stockholms Uthyrningsbyrå,

Stureplan 6, Avd. 9.

Mot fritt vivre

önskar 16 års flicka, som genomgått 6 kl. i läroverk, plats att hjälpa till i ett hem, samt undervisa mindre barn i läsning och spelning, eller också att följa med på resa. Svar till "Karin", Linköping p. r.

Ung Schweiziska

av mkt god familj, mäktig tyska, franska och engelska språken önska mot fritt vivre som familjemedlem, vistas i Sverige över sommaren. Ref. Sv. "Schweiziska", Lidingö villastad, post. rest.

INACKORDERINGAR

Lärlarinna,

önskar inackordering från 1 juli—1 aug. i glatt och trevligt hem. Svar till "Sommarlovet 1922", Iduns exp. f. v. b.

Vid Torshäll

med utomord. vackert läge på Tibblebergets sydvästsluttning mottagas några inackorderingar. Vegetarisk kost. Ref. Sv. Turistfören. Närmare upplysning genom fr. L. Landgren, Torshäll, Leksand. Tel. 194.

DAMFRISERING

För ANSIKTE HÄNDER och LÄPPAR, för torr hårbotten, för herrar efter rakning är Mandelcrem ett effektivt medel. Ingeborg Fransen, Diplomrad från Academi Scientifique de Beauté, Paris. Strandvägen 3, Sthlm. Tel. Norr 214 93.

I. och E. Fahlstedts

Damfrisering. Spec. hårbehandling Brahegatan 6 - Stockholm. A. T. 235 17. Riks 770 34.

DIVERSE

HAMMARGREN & C:o

Kungsgatan 15, ... Göteborg. — Tel. 16199. Telegr. Grenhammar.

Avd. B. Pyrotekniska artiklar.

Rikhaltigaste partilager av mindre och större fyrverkeripjeser (jämväl konfettibomber o. skämtartiklar). Hela fyrverkerier enligt fackmässigt sammansatt program för såväl officiella som trädgårdsfester. Katalog på begäran. Dagens lägsta priser.

Avd. A: Rökutensilier samt andra kortvaror spec. för cigarraffärer.

Ung bildad flicka

önskar resällskap till Tyskland under juli månad, gärna med äldre ensam dam eller familj. Svar till "Trevnad", Filipstad p. r.

En liten lyckoböna.

Babys första klädning i skärt eller ljusblått tillklippt med arbetsbeskrivning Kr. 3,50. En förtjusande modell, som barnet kan ha fr. 6 mån. till nära 2 år. Till landsorten mot postförskott.

Fru B. LIDBACK,

53 Valhallav. Stockholm. Riks 5826.

Gurkmjolk,

äkta, fås från E. Schillander, Eskilstuna. 3:50 fl. plus porto.

Svält ej

Edra krukväxter. De leva ej enbart av vatten. Giv dem Plantagen, ett på ventenskaplig grund sammansatt konc. växt-näringssalt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Blomster-, Färg- och Kemikaliehandlare.

Ärade Damer

Äldre lanthugare & affärsmän söker för äktenskap en omkr. 40 års dam, med gott och behagligt sätt och utseende, med verkligt kvinnliga egenskaper, älsklig, god och rar, vars strävan skall vara att göra hemmet ljus och fridfullt, ägare till egendom, industri eller annan förmögenhet, som för dess ekon. skötsel behöves en rådgivare, en arbetskraft. Varande förmögenhet får ägarinnan själv disponera. Längtar till ett hem där samtidigt erfarenhet kan bli till gagn och nytta. Diskretion garanteras, likaså återsändandet av foto o. brev, anonyma o. utan foto besvaras ej, då Ni i förtroende och med fullt allvar riskfritt kan svara till "Min livsuppgift ett lyckligt hem", Svenska Telegrambyrå, Stockholm.

Sjuka.

Besök eller skriv till Homöopatiska Institutet Auxilium, Saltmätaregatan 5 (hörnet av Tegnérgatan), Rt. 825 11. Mottagn. 10—12; 2—4 eller enl. överenskommelse. Specialitet: Magsjukd., blodrikt, reumatism, fallandesjuka, influensa, njur- och gallsten samt sockersjuka.

Hultkrantz,

Homöopat. Läkare. STOCKHOLM.

Professor PATRIK HAGLUND
Gymnastik-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklinik.
R.T. 7025, Stureg. 62, Sthlm S.T. 8301.
För behandling av stödje- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubningar.

D:r A. KARSTEN

Medicinskt Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsg. 60, STOCKHOLM
Behandling av reumatiska åkommor.

Göteborgs Enskilda Handels-Gymnasium
Östra Hamngatan 45. Tel. 96 80.
Framstående lärarekrafter.
Individuell undervisning.
Begränsat elevantal.
Begär prospekt och årsredogörelse.
Inspektör Föreståndare
Otto Nordenskjöld. Erik Börner Professor. Direktör.

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet

Ny kurs börjar 15 sept. Prospekt Major J. G. Thulin, LUND.

Malmö Zander-Institut

Mångsidigaste utbildningsanstalt inom landet. Enda anstalt försedd med apparater för grundlig undervisning i de Fysikaliska behandlingsmetoderna. Fullständig utbildning i Massage, Sjukgymnastik, elektricitet, Ljusbehandling, Värmebehandling, Badbehandling m. m. Nästa kurs börjar i sept., räcker ca 7 månader och kostar 700 kr. Kompletteringskurs för sjukgymnaster! Specialkurs för med. stud. Ytterst begränsat elevantal. Billig inackordering anskaffas. Begär prospekt!

Kneipp-Byn på Gotland.

Speciellt behandlas nervsjukdomar. Doktor Kallenberg mottager patienter för hypnotisk behandling endast från 3 juni till 30 juni och från 1 aug. till 15 sept.

Begär badortens prospekt, adr. Badläkaren, Strandvägen 39, Stockholm, till 30 maj.

Till Paris.

Svensktalande parisiska som ungf. 15 juni reser hem, och åter till Sthlm vill gärna vara annan resenär behjälplig. I. ma ref. Svar till "Parisienne", Iduns exp. f. v. b., Stockholm.

Tandteknikerkurs

noggrant justerade, med statskontrollpraktiska i Stockholm börjar åter den 15 aug. Ansökningar med porto. Malm-skullnadsgatan, 60, W. Johnson.

Feber-Termometrar,

noggrant justerade, med statskontrollstämpel, säljes mot postförskott eller förutsänd likvid till endast Kr. 1.50 pr st. + porto. Beställ i dag hos AHLANDER & ÖHRSTRÖM, Göteborg.

Fräkencreme

Borttager fräknar, finnar, fnassel m. m. Pris kr. 6:50 + porto. Försändes diskret. Franska Parfymmagasinet, Hovleverantör, Drottninggatan 21, Sthlm.

Praktiska,
hygieniska, impregnerade damunderkläder av olika modeller för dag- o. nattbruk samt Dambindor, även i små reseförpackningar, i parti o. minut billigast från
Carl Stangenberg,
Hötorget 10, Stockholm.
A. T. 28690. R. T. 7762

SJU

dagar i veckan läses en annons i

IDUN

Solbacka Läroverk

(realskola efter internatsystem.)

Skolan, som står under överinseende av K. Skolöverstyrelsen, har gjort till sin uppgift att meddela undervisning efter statens kursplan och därjämte bidraga till danande av fysisk och moralisk kultur hos sina elever. Härligt läge i sömrändsk landsbygd. Till läsåret 1922—23 (22:dra arbetsåret) sänkta avgifter. Prospekt och övriga upplysningar under adress Stjärnhov eller pr Rt Stjärnhov 17.

Fil. Kand. JEAN BERGLUND, Rektor.

Fredrika-Bremer-Förbundets Lant-hushållningsseminarium, adr. Rimforsa,

börjar ny kurs den 1 okt. Utbildningstiden är 2 år. Inträdesfordringar enligt av Kungl. Maj:t fastställt reglemente. Avgift: 1200 kr. om året, varav 300 kr. utgåra undervisningsavgift: Två obemedlade elever befrias från undervisningsavgiften, om de vid inträdesansökan styrka sin medellöshet. Ansökningarna skola, ställda till Styrelsen, vara insända före den 15 juni. Prospekt erhålles på begäran. FÖRESTANDARINNAN.

Herrsätra Skola, helpension,

8 kl. flickskola, helpension, förlagd till Carlberga villaegendom, Södertälje. Anna Sundin. Riks Södertälje 532. Skolan står under K. Skolöverstyrelsens inspektion.

Vid Flickpensionen Båstad

emottagas under läsåret 1922—1923 elever t. o. m. klass VI. Undervisning meddelas i alla ämnen enligt flickskolans kurser. Exam. tysk lärarinna. Till de tre första klasserna emottagas även gossar, dock inga över tolv år. — God omvårdnad och grundlig undervisning. — Närmare meddelar Maria Graff, pensionens föreståndarinna. Tel 123.

För pojkar:

Rekt. Laurells Skolhem rek. för hosterminen. (14:de läsåret). Friskt lantliv, god tillsyn, individuell underv. till Ring II. Musiklektioner. Begär ref. I Adress Värmlands Björneborg. Tel. Visnum 20 C.

Ny ferieresä till Frankrike.

I anslutning till feriekurserna i S:t Malo—S:t Servan planeras kortare kurs 1 juli—5 augusti. Pris, resor och allt övrigt inb., kr. 1000. Upplysn. genom Fru Maud Hultenberg, Vanadisv. 36, Sthlm, Rt 81377, eller undert. Läroverksadjunkt BERNHARD JANSSON, Linköping. Tel. 1376.

Den Suhrske Husmoderskole

KÖPENHAMN

Pensionsskolan börjar ny kurs 1 sept. Pris 200 kr. pr mån. Program sändes.

"Bon Abri"

Montz-de Corsier s/Veray.

Sommarkurser i franska. Hem-, lant- och friluftsliv. Prospekt och referenser på begäran.

Hildur Söderquist.

Barnsköterske-kurs

vid Flensburgska Vårdenstalten i Malmö börjar 1 sept. 1922. Kursen är ettårig. Ansökninghandlingar torde insändas snarast och senast före den 15 juli till överläkaren. För antagning fördras med läkarebetyg styrkt gott hälsotillstånd, fyllda 18 år, rekommendation av två trovärdiga personer samt styrkta avskrifter av skolbetyg. Avgiften, 150 kr. erlagges vid antagningen. Närmare upplysningar meddelas av Husmodern. Överläkaren.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

- Arvika:** Arvika Nyheter.
- Avesta:** Avesta-Posten.
- Borlänge:** Borlänge Tidning.
- Borås:** Borås Tidning.
- Engelholm:** Engelholms Tidning.
- Eskilstuna:** Eskilstuna-Kuriren.
- Falun:** Falu-Kuriren.
- Gevle:** Gefle-Posten.
- Halmstad:** Hallandsposten.
- Hedemora:** Södra Dalarnes Tidning.
- Hudiksvall:** Hudiksvalls-Tidningen
- Hälsingborg:** Hälsingborgs Dagblad
- Härnösand:** Härnösands-Posten.
- Höganäs:** Höganäs Tidning.
- Hörby:** Hörby Dagblad.
- Jönköping:** Smålands Allehanda.
- Kalmar:** Barometern.
- Karlskrona:** Karlskrona-Tidningen.
- Karlstad:** Värmlands Läns Tidning.
- Katrineholm:** Katrineholms-Kuriren
- Landskrona:** Landskrona-Posten.
- Linköping:** Östgöten.
- Ludvika:** Ludvika Tidning.
- Luleå:** Norrbottens-Kuriren.
- Lysekil:** Lysekils-Posten.
- Malmö:** Skånska Aftonbladet.
- Mariestad:** Tidning för Skaraborgs län.
- Mora:** Mora Tidning.
- Norrköping:** Norrköpings Tidningar.
- Nyköping:** Södermanlands Nyheter.
- Nässjö:** Nässjö-Tidningen.
- Skövde:** Skaraborgs Läns Annonssblad.
- Sollefteå:** Sollefteå-Bladet.
- Sundsvall:** Sundsvalls-Posten.
- Säter:** Sätters Tidning.
- Söderhamn:** Söderhamns Tidning.
- Trelleborg:** Trelleborgs Allehanda.
- Uddevalla:** Bohuslänningen.
- Umeå:** Västerbottens-Kuriren.
- Upsala:** Tidningen Upsala.
- Visby:** Gotlänningen.
- Västervik:** Västerviks-Tidningen.
- Växjö:** Nya Växjöbladet.
- Örebro:** Örebro Dagblad.
- Örnsköldsvik:** Örnsköldsviks-Posten.
- Östersund:** Jämtlands-Posten.

Nöjen under sommarsäsongen i Stockholm

Blanche-Teatern

Varje afton kl. 8.

Gästspel:

Tollie Zellman
**"Nu kommer
Madame"**

Folk-Teatern

(Direktion: Rob. Ryberg.)

Varje afton kl. 8.

Karl-Gerhards Sommarrevy

"Ställ Er i kön!"

I tre akter (andra akten indelad i 10
tabläer, tredje akten i 8 bilder).

Kostymkisser och dekorationer: Olle
Nordmark.

Kostymlev. Verch, Berlin, Holms ateljé
och Sidenhuset.

Regie: Karl-Gerhard. Dirigent: Nalle
Hallén. Danser: Carl Hagman.

I huvudrollerna:

Naima Wifstrand, Karl-Gerhard, Lill Ziedner.

Kristall-Salongen

(Direktion: Mary Gräber.)

Varje afton kl. 8.

"Med pukor och trumpeter"

I huvudrollerna:

Maja Cassel, Mary Gräber, Christian
Schröder, Eric Lindholm m. fl.

Kostymerna från Leopold Verch.
Dekorationerna från Carl Grabow.

Originalmusiken av Harald Mortensen.

Bilj. säljas i Allm. Tidningskont., Gust.
Ad. torg, från kl. 5 e. m. i teaterns biljettkontor. Biljettpriser: 2, 3, 4 och 5 kr.

Telefon: St.-tel. Ö. 23 23.

Djurgårds-Teatern

Varje afton kl. 8.

**Den javanesiska
dockan**

I huvudrollerna:

Gösta Ekman, Ann-Sofi Norin, Georg
Blomstedt.

Bilj. säljas i Allm. Tidningskont. och
Nord. Komp. samt i teaterns biljettkont.

Haga-Teatern

(Direktion: Uno Lindholm.)

Varje afton kl. 8. Sönd. kl. 3.

Peppar å kryddnellikor

Ett sommarskämt med sång och dans i
3 akter (speciellt skrivet för Haga-
Teatern) av Felix Körling.

Dirigent: Gustaf Tropp.

Regi: Uno Lindholm.

Bilj. i Allm. Tidningskont. till 4. Vid
teatern efter 4. At. V. 6.

Nedsatta biljettpriser

Skansens Friluftsteater

(Direktion: Gustaf Linden.)

Varje afton kl. 8. Sönd. kl. 3.

**Äventyr på fot-
vandringen**

Ang. bilj. se affisch. A. T. Norr 119 12,
R. T. 723 02. OBS! Teaterbesök. fri
entré till Skansen efter kl. 6 e. m.

OBS! Populära, nedsatta biljettpriser.

(Cloetta) N° 5

*Det rena
oblandade
Cacao-pulvret*

NAMNET CLOETTA GARANTERAR
en ren och oblandad cacao. Råvaran
kommer mättad av tropikernas sol och kräver
inga främmande tillsatser, hemligheten ligger
i rostningen och cacaos ytterligare bered-
ning. Cloettas specialrecept, baserat på de-
cenniers erfarenhet, frambringar den delika-
taste cacao. Det vet publiken, och det märks
på den oavbrutet stegrade förbrukningen av

Cloettas
GULD-CACAO

Sen

PIX-pojken på äventyr.

Ja, faderväll, du kära hembygdsstrand.
En tröst, att PIX man får i alla land.

Askar 50 öre, påsar 25 öre.

*Till födelsedag
och Namnsdag*

*Herrarnas
present!*

"Nobless"
25 cigarrer i lyxförpackning
kr. 17,50